

Новини ▶ 6

Кабинетът ще инвестира парите от здравни вноски и от Сребърния фонд

Новини ▶ 8-9

Българо-руската игра на нерви за АЕЦ „Белене“

Компании ▶ 11

Абсурдна петролна история

Пари

BONNIER

pari.bg

Понеделник

29 ноември 2010, брой 227 (5038)

USD/BGN: 1.47889

▲ +0.73%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.32250

▼ -0.72%

Българска народна банка

Sofix: 361.02

▲ +0.25%

Българска фондова борса

BG40: 111.93

▼ -0.22%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

Още преди окончателното приемане на бюджета за 2011 г. разходите започнаха да растат. Управляващите обаче не знаят откъде ще намерят допълнителните пари ▶ 4-5

Подкрепяме българското образование

 VIVACOM
Всичко, което ни свързва

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Милена Цветанска

Милена Цветанска е новият директор на дирекция "Информация" на БНТ. Журналистката, която води следобедни и вечерни новинарски емисии, е избрана на поста единодушно от управителния съвет, съобщиха от телевизията. Досега Цветанска ръководеше направление "Новини". Главен редактор на редакцията сега ще бъде Добриня Чешмеджиева.

Губещ
Калина Илиева

Дипломата за висше образование на бившия изпълнителен директор на Държавен фонд "Земеделие" Калина Илиева е фалшива, обяви земеделският министър Мирослав Найденов. Той обясни, че министерството му се е свързало с Висшия институт по техника и икономика в Берлин и оттам са потвърдили информацията, че Илиева няма диплома от висшето учебно заведение.

Мнения

► **По темата: „Такса „найлонови торбички“ от 15 ст. се въвежда от средата на 2011 г.“**

► Правилният ход е да се освободи от данъци и ДДС вносът на машини и технологии за производство на бързоразлагащи се торбички. Теоретично може да се постигне разлагане за 3 месеца. А не да се мъчим да изцапаме още природата с неразградимите торбички за многократно употреба или да харчим дървесина за книжни! Ама трябва и акъл...

Филип Марлоу

Коментар

Весели истории за едни тайни пътувания

pari.bg Топ 3

1 Путин: Усилията на ЕС за либерален енергиен пазар са обир. Не разбирам как ще отоплявате домовете си, след като гори за гърба ще трябва да отидете в Сибир, защото вие нямате, заяви руският премиер по време на посещението си в Берлин.

2 Клиентите вече се делят на бързи и бавни. Все по-голямата конкуренция сред супермаркетите говее до нови стратегии към различните клиенти. Важно е вече дали те пазаруват бързо или бавно, през седмицата или през уикенда, в големия или в малкия град.

3 Северна Корея подготвя ракетите. Страната е заредила ракети „земя-земя“ в района на Жълто море.

Домашен арестант № 1 Алексей Петров съобщи, че е пътувал веднъж с президента на република България Георги Първанов. До Швеция. Преди това седмици наред в медиите се появяваха информации за общи техни пътувания. Напремер в Китай. Утре може и Първанов да се обади и да съобщи, че всъщност не са пътували, а са летували заедно. И не в Китай или в Швеция, а в Шкорпиловци. Може и да не се обади. А можем и да им повярваме.

Народен представител № 1 Цеца Цачева обясни, че държавата е плащала частните самолети, с които е летила до Швеция, Белгия, Хърватия и Турция, само „когато се е налагало“. Дали се е налагало обаче, не знаем. Знаем само, че е платено. Около 30 хил. лева от вашите и моите пари. При положение че правителството си има собствен авиоотряд. Утре може Цачева да обясни, че е свърхналожително България да бъде представена

Иван Бедров
ivan.bedrov@pari.bg

” **Изходът от тези глупости е много лесен - публичен регистър на всички пътувания, срещи и разходи на хората от властта**

на откриването на фестивала по търкаляне по нанадолнице на пити от сирене в Англия. И ние отново можем и да повярваме.

Като стана дума за фестивали, далеч по-известен от онзи със сиренето е Венецианският филмов фестивал. Тази година България е била представена. 40 души делегация начело с министъра на културата Вежди Рашидов. Добрата новина за всички данькоплатци е, че този път пари от бюджета не са харчени. Поне така ни казват. Разноските били поети от италианското министерство на културата. То обаче (италианското министерство) подскочи - и италианските данькоплатци не били платили нито едно евро. Едни хора са били транспортирани от точка А до точка Б, били настанени в хотел и никой не е платил за това. Това знаехме до онзи ден. Преди да започнем да съжаляваме пострадалите авиокомпания и хотел, дойде трета новина по случая - разходите

са поети от фондацията на актрисата Мишел Бонев. Която пък нещо с Берлускони, а пък италианската опозиция някаква оставка поискала, а пък една награда била нагласена, но пък актрисата и с шефа на телевизията...

Започна да ви става досадно, нали? Всички тези истории си приличат и на всички нас ни е ужасно досадно - а понякога и трудно - да ги следим. Въпреки това тези истории отнемат вниманието и на журналистите, и на публиката. Полагат се усилия, хаби се енергия. И накрая разбираш, че това са глупости.

Изходът от тези глупости е много лесен - публичен регистър на всички пътувания, срещи и разходи на хората от властта. Кой с какво е летила, кой е платил, работни обеми, работни закуски... всичко! Не е трудно и в някои нормални страни отдавна е практика. **□**

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Няма как прокуратурата да образува досъдебно производство срещу вътрешния министър Цветан Цветанов и началника на Агенция “Митници” Ваньо Танов заради набедяване в престъпление на Румен Петков

► Борис Велчев, главен прокурор

Число на деня

80

► процента от фирмите в страната нямат интерес да инвестират в наука в България, сочи проучване на „Алфарисърч“

Златни

Сблъсък за охраната на политическите лидери

Борисов и Костов спориха кой трябва да охранява Станишев, Доган и Румен Петков

Охраната на лидерите на опозицията стана тема на разгорещени дебати в парламента. Премиерът Бойко Борисов и съпредседателят на Синята коалиция Иван Костов размениха остри реплики от парламентарната трибуна. Според Костов Националната служба за охрана (НСО) не трябва да пази Ахмед Доган, лидер на ДПС, и Сергей Станишев, лидер на БСП, но според премиера това води до повече сигурност.

Кой кого и защо

Сега НСО охранява двамата политически лидери, както и бившия вътрешен министър Румен Петков. Според Борисов това е така, защото е имало заплахи към тях, които са проверени. Костов обаче е на мнение, че това струва скъпо на данъкоплатците и държавата не трябва да се грижи за сигурността на тези политически фигури. “Тези правила аз съм ги писал и ги знам много добре”, каза Костов. По думите му един бивш премиер се охранява една година след слизането му от власт.

Реплики

“Охраната на лидерите на

БСП и ДПС Сергей Станишев и Ахмед Доган и бившия вътрешен министър Румен Петков е скъпа, но дори 1% да има риск, те трябва да бъдат охранявани”, заяви премиерът. Борисов допълни, че политическата дестабилизация и икономическите загуби ще бъдат стотици пъти по-големи, ако се случи нещо с живота им. “Скъпо е, но този риск като професионалист бих го поел”, каза Борисов, като допълни, че охраната не трябва да се премахва заради икономически съкращения.

Национално съкровище

“Излиза, че и тримата са някакво национално съкровище”, отговори Иван Костов. Той призова Сергей Станишев сам да свали охраната си. “Призовавам господин Станишев: Драги ми Станишев, свалете сам охраната си!”, каза лидерът на ДСБ Иван Костов.

Борисов отговори, че с охраната, която им осигурява, защитава политическата стабилност, защото в противен случай отговорността ще падне върху ГЕРБ. “Аз се надявам, че особено господин Доган, с този огромен хонорар поне би могъл да каже: дайте да си платя за охраната, да има морал”, каза още Борисов.

Рагослава Димитрова

В броя четете още

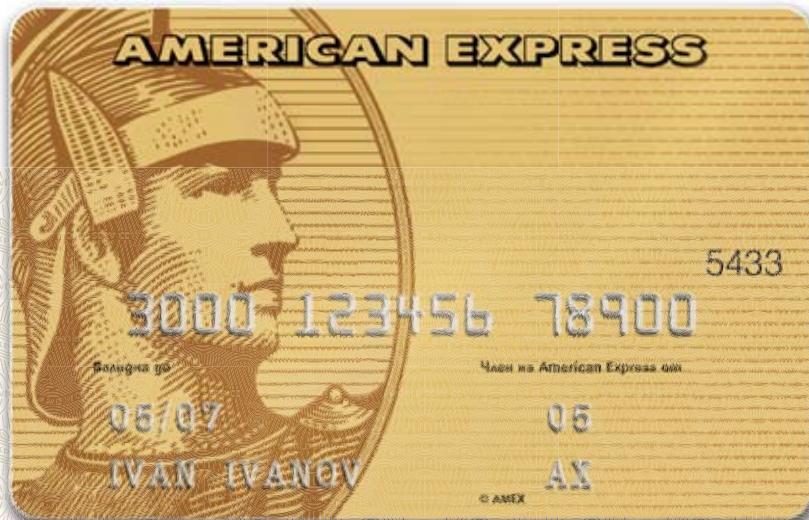
Новини ► 7

Такса “найлонова торбичка” от следващата година

Имоти ► 19-22

2011 година - отново под знака на магистралите

3% отстъпка при покупки
Без първоначална такса за новоиздадени карти

Само до края на декември

Кантуганствайте сега.
www.americanexpress.bg

Златна American Express® – кредитната карта, която се грижи за вас.

Член на Eurobank EFG Груп

Моят живот. Моята карта.

Сума в размер на отстъпката се предоставя автоматично по кредитната карта и се отразява в месечното извлечение за м. януари 2011 г., само в случай, че клиентът няма просрочени задължения по картата към 7.1.2011 г. Отстъпката не се прилага за трансакции теглене на пари в брой на банкомат и на ПОС в банков клон. Отстъпката се прилага върху стойността на покупките, получена след приспадане на други приложими отстъпки по картата. Одобрените клиенти, кандидатствали за карта при условията на промоцията в периода 1.11 - 30.12.2010 г., не дължат такса за отпускане на кредит.

Балонът се наддува

Още преди окончателното приемане на бюджета за 2011 г. разходите започнаха да растат. Управляващите обаче не знаят откъде ще намерят допълнителните пари

Бюджет 2011 вече е една крачка по-близо до окончателното си приемане, след като мина на второ четене и в парламентарната бюджетна комисия. Но не и без известни промени - над 64 млн. лв. допълнително бяха разписани в разходната част. За един държавен бюджет това не е значителна сума, но редица икономисти и експерти са единодушни, че тя е показателна за политиката на управляващите. За съжаление в негативен контекст - показателна е за продължаващата слабост на правителството да отпуска пари на всяка институция, която си ги поиска малко по-настоятелно. А депутатите от ГЕРБ в бюджетната комисия не дадоха конкретно обяснение точно откъде ще дойдат приходите за тези нови разходи.

На печелившите честито

Няколко ведомства успяха да си уредят допълнителни средства за догодина, поне на второ четене в бюджетната комисия. Повече пари ще получат министерствата на образованието - 40

млн. лв., на културата - 10 млн. лв., на правосъдието - 10 млн. лв. И най-голямата изненада - Комисията за финансов надзор - 4.27 млн. лв. Проектобюджетът за 2011 принципно се възприема като консервативен бюджет, който, по думите на Валентин Николов от ГЕРБ, следва политика на стабилност. Според Алиосман Имамов от ДПС дефицитът трябва да бъде барикадиран, така че да бъде гарантирано изпълнението му на всяка цена.

Увеличаването на разходната част обаче едва ли е добър сигнал в полза на тезата за фискална дисциплина и финансова стабилност въпреки обяснението на управляващите, че тези допълнителни разходи няма да доведат до увеличение на заложения бюджетен дефицит. За догодина той е 2.7%. Тезата им е, че средствата ще бъдат осигурени от преразпределение на други разходи.

Откъде са парите

Кои са тези други разходи обаче? За КФН стана ясно, че по-големите разходи ще

се покрият от увеличение на собствените приходи благодарение основно на завишаването на таксите за застрахователни, пенсионни дружества, инвестиционни посредници и т.н. Министър Симеон Дянков обаче не е дал зелена светлина за по-високите такси (повече подробности за таксите на КФН на стр. 13). "Останалите средства ще бъдат основно за сметка на издръжката на централния бюджет", каза зам.-председателят на бюджетната комисия Димитър Главчев. Той обаче не можа да конкретизира точни източници. "В издръжката на централния бюджет има много пера, откъде точно ще се спестят, ще реши самото министерство на финансите на по-късен етап", каза Главчев. На въпроса на в. "Пари" дали източник на тези допълнителни средства не са и очакваните приходи от повишаването на осигурителните вноски, Главчев отговори: "Да, и от тях също".

Без изненади

Експертите не са изненадани, че депутатите с лека

ръка разписват разходи, без да знаят точния източник на разпределението. За тях обаче лошият сигнал идва по-скоро от мекушавостта, която правителството продължава да демонстрира. "Завишаването на разходната част за пореден път потвърждава тезата, че ГЕРБ просто не може да пази бюджетна дисциплина. Този бюджет няма да удържи ако продължат така да раздават пари", казва Георги Ангелов от "Отворено общество".

"Това правителство не може да удържи и месец. Още сме ноември и те вече отпускат и договарят пари за всяко министерство, което натисне по-силно", казва и Лъчезар Богданов от "Индъстри Уоч". На подобно мнение са и колегите му от Институт за пазарна икономика, Център за либерални стратегии и др.

Пари обаче няма за всички

Представителите на ГЕРБ и "Атака" в комисията блокираха всички искания за допълнителни разходи, направени от опозицията и от вече полуподкрепя-

10

млн. лв. се отпускат на Министерството на културата за опазване на културното наследство. Така бюджетът на ведомството се вдига от 94 млн. на 104 млн. лв.

40

млн. лв. получи министерството на образованието. Те ще бъдат поделени съответно - 22 млн. лв. за университетите и 18 млн. лв. за средните училища

щата управлението Синя коалиция.

И отляво, и отясно имащите предложения да се разпишат по-високи приходи в бюджета, голяма част

от които да послужат като буфер за дефицита. Тези предложения обаче бяха отхвърлени на второ четене в бюджетната комисия. Независимите икономисти

Цитат

„Проблемът на този бюджет не е дефицитът, нито прогнозите за БВП, събираемостта на данъците и т.н. Най-големият проблем е липсата на твърда позиция по разходите. Това правителство не може да удържи и месец. Още сме ноември и те вече отпускат и договарят пари за всяко министерство, което натисне по-силно

Лъчезар Богданов,
"Индъстри Уоч"

Правителството не си е взело поука

Завишаването на разходната част на бюджета, одобрена от бюджетната комисия, само потвърждава тезата, че това правителство не може да спазва бюджетна дисциплина. То още отсега прави промени, давайки пари на всеки, който натисне малко повече. Това го наблюдавахме и през цялата текуща година. Правителството не си е взело поука. То не може да устои на натиска за пари и най-вероятно и самият бюджет няма да устои, ако продължат и следващата година да се поддават на натиска на институциите.

Тези допълнителни средства вероятно ще бъдат обезпечени с очакванията за повече приходи заради завишените осигуровки, което не беше разписано в първоначалния вариант на бюджета. Това обаче е погрешна стъпка, защото нищо не гарантира на правителството, че вдигайки осигуровките, ще събере

Георги Ангелов,
старши икономист в "Отворено общество"

„Управляващите не могат да спазват бюджетна дисциплина. Те още отсега правят промени, давайки пари на всеки, който натисне малко повече

повече пари. Напротив, може да се получи точно обратният ефект, какъвто вече видяхме при вдигането на акциза. Това беше провал и може да се случи същото и с осигуровките.

Що се отнася за възможността за повече приходи, те може да дойдат, от

една страна, от реформи, а от друга - от ефективни действия на събиращите приходи.

Видяхме обаче, че това управление няма волята да направи реформи, така че залагането на по-високи приходи в момента не е добра идея. □

Държавният дълг расте и вече е 16% от БВП

► Заместник-финансовият министър Владислав Горанов

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Догодина ще бъдат емитирани облигации за 1.4 млн. EUR

Дефицитът от началото на годината до края на септември е 1.5 млрд. лв. Той се дължи най-вече на спада на приходите - с 6.3%. В същото време обаче разходите намаляват с едва 1.07% на годишна база. Това се казва в "Конюнктурен анализ на българската икономика към ноември 2010 г.", качен на сайта на финансовото ведомство.

На практика намаляването на разходите е твърде

малко, за да компенсира спада в приходната част на бюджета. Намаляват както постъпленията от косвени данъци, така и от преки.

Резервът се топи

Спада и фискалният резерв. На годишна база той е намалял с 13% до 6.7 млрд. лв. към края на септември. В същото време обаче се увеличава държавният дълг. Допреди няколко месеца той беше близо 14% от БВП. В края на септември вече е около 16%, като от него 10.7% е външният дълг, а 5.2% е вътрешният.

Кабинетът заглъжнява

Тенденцията е дългът да продължи да се увеличава и догодина. През 2011 г. кабинетът ще емитира 1 млрд. EUR облигации на международните пазари и още 800 млн. лв. на вътрешния.

Миналата седмица в интервю за Bloomberg финансовият министър Симеон Дянков каза, че дългът, който догодина правителството може да емитира, ще се използва за финансиране на инфраструктурата и за здравеопазване.

Биляна Вачева

10

млн. лв. се отпускат на Министерството на правосъдието основно за охрана на съдебната власт

също не подкрепят това. Според едни повече приходи е невъзможно да се съберат, без да има реформи. Според други пък разходите на повече приходи

е без значение, защото, ако ги има, така или иначе ще им се намери приложение. Всички обаче са съгласни, че не приходите, а разходите са сериозният проблем

на този бюджет. И най-вече постоянно променливите им параметри. В повечето случаи са във възходяща посока.

Ани Когжаибанова

Позиция

Петър Ганев,
Институт за пазарна
икономика

„ГЕРБ има желание да харчи, но не и да спестява

Това нарастване на разходите го гледаме вече две години. ГЕРБ има желание да харчи, а не да спестява, а в същото време буферът на дефицита е твърде малък. По всяка вероятност ще има проблем в края на следващата година, когато ще излязат непредвидените разходи, както често се случва. Но ето че сега още разходи започват да излизат, преди да е приет бюджетът за догодина. □

Пари

Deloitte. CSR

КОНКУРС

СОЦИАЛНО ОТГОВОРНА КОМПАНИЯ НА ГОДИНАТА

КАТЕГОРИИ

- СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ КЪМ СЛУЖИТЕЛИТЕ
- СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА
- ЕТИЧНОСТ И ОТГОВОРНОСТ КЪМ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ
- УЧАСТИЕ В ПРОЕКТИ С ДЪЛГОСРОЧЕН ОБЩЕСТВЕНОПОЛЕЗЕН ЕФЕКТ
- БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА,
МОЛЯ ПОСЕТЕТЕ
EVENTS.PARI.BG

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ТЕЛ. 02/4395848, 4395 850. NORA.KALIONSKA@PARI.BG

СЪС СЪДЕЙСТВО НА:

Postbank

Член на Eurobank EFG Груп

Дянков иска да купува ценни книжа със здравни пари

Лекари и депутати са против идеята

Скандално и арогантно, национализация на здравните вноски на хората. Така депутати от опозицията и лекари определиха намерението на финансовия министър Симеон Дянков да закупи ценни книжа с парите, натрупани в резерва на Националната здравноосигурителна каса. По закон тези пари са целеви, предвидени за кризисни ситуации в здравеопазването. Тъй като бюджетът на НЗОК е отделен от републиканския, такива прехвърляния може да се окажат незаконни.

Прехвърлянето на пари от безрискови депозити в Българската народна банка към по-рискови, като депозити в търговски банки или инвестиция в ценни книжа, винаги е било критикувано от икономистите. Тезата на финансовия министър пък е, че по този начин те ще носят повече средства от лихви, отколкото в БНБ.

Законът - врата в полето

„Ако това наистина е така,

трябва да има решение на надзорния съвет на НЗОК, както е според Закона за здравното осигуряване. С него трябва да се реши в коя търговска банка се влага натрупаният резерв”, коментира депутатът от ДПС д-р Хасан Адемов. В последното си изказване от Стара Загора в петък министър Дянков твърди, че в сметката на НЗОК има около 1 млрд. лв. През септември той заяви в парламента, че парите, събрани от вноски, са 1.2 млрд. лв. и до края на годината се очаква на нарастат до 1.4 млрд. лв. Сега от думите на финансовия министър личи, че средствата в резерва намаляват.

Здравни вноски за разширяване на пазара

Ако събраните пари от здравни осигуровки бъдат прехвърлени в републиканския бюджет, те ще осигурят по-голяма доходност, посочи Симеон Дянков. Според него средства може

да се инвестират в ценни книжа или евроемисии, като по този начин ще се разшири пазарът. Маневрата си струвала, защото лихвата върху държавните ценни книжа или евроемисии е средно около 6% в момента, което означавало още около 60 млн. лв. допълнително. Председателят на лекарския съюз д-р Цветан Райчинов пък окачестви идеята на Дянков като национализацията на гражданските вноски за здраве. „Както се опитаха да национализират пенсионните фондове, същото се опитват да направят и с здравния”, каза той.

Идеята за пренасочване на средства от фискалния резерв се появи още в началото на управлението на ГЕРБ. Тогава предложението беше за прехвърляне на 2 млрд. лв. в търговски банки, където те да носят по-висока доходност. Заради остра съпротива от политическите среди и от икономистите идеята отпадна.

Елена Петкова

► Симеон Дянков смята, че инвестирането на пари от фискалния резерв в облигации ще гонесе десетки милиони от лихви

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

И средствата от Сребърния фонд ще бъдат инвестирани

Сребърният фонд ще нарасне в следващите три години с още 1 млрд. лв.

В следващите три години парите в Сребърния фонд ще се увеличат с 1 млрд. лв. и ще достигнат 2.767 млрд. лв. Приходите ще идват основно от приватизация. Това съобщи

министърът на труда Тотю Младенов, който е член на управителния съвет на фонда.

Разчет

На последното заседание на управителния съвет в петък е бил представен разчет от министъра на икономиката Трайчо Трайков за отчисленията в Сребърния фонд през следващите три години. През 2011 г. се предвиждат 40 млн. лв. от приватизация и 61 млн. лв. от концесии. През 2012 г. приходите от приватизация скачат на 450

млн. лв., а очакваните постъпления от концесии са за 64 млн. лв. През 2013 г. от раздържавяване се очаква да влязат 400 млн. лв., а от концесии - 68 млн. лв. През тези три години ще бъдат продадени „Булгартабак”, държавният дял в ЕРП и в дружествата от военнопромишления комплекс, каза Младенов.

Инвестиране на средствата

Управителният съвет на Сребърния фонд е взел решение да прехвърли парите,

които в момента са в сметка на БНБ, в срочни 6-, 3- и 2-месечни депозити отново в БНБ. Това ще увеличи лихвите до 0.35%. В момента лихвите са от порядъка на 0.1-0.15%.

В дългосрочен план се мисли в какви финансови инструменти да бъдат инвестирани тези средства, така че да носят по-висока доходност, каза министър Младенов. До края на годината ще бъдат изготвени необходимите предложения за промени в Закона за Сребърния фонд. За целта е

създадена работна група с експерти от Министерството на финансите, БНБ, работодателските и синдикалните организации.

Визията за Сребърния фонд е свързана с пенсионните промени, която стартират от началото на следващата година, каза Младенов. Средствата във фонда ще се трупат до 2035 г., когато се очаква силно влошаване на демографската картина. След 2035 г. фондът ще покрива големите дефицити при изплащане на пенсията.

Мила Кисьова

Образователният министър ще може да открива и закрива институтите към БАН

Собствеността на имотите няма да се променя на държавна, а решение за продажба ще се взема с решение на парламента

Разпореждането с имотите на БАН вече ще става не само с решение на общото събрание на академията, но и на Народното събрание. Това е записано във вече публично оповестения проектозакон за Българската академия на науките. Досега затова беше необходимо да се произнесе само общото събрание. В предвидените промени по нормативния акт не се посочва измене-

ние на вида собственост на имотите на БАН. В проектозакона обаче изрично се подчертава, че за научни цели БАН и нейните институти може да използват безвъзмездно имоти и вещи, които са държавна собственост. За стопанисването на тези имоти на практика ще отговарят институтите, които ги използват, затова капиталовите разходи по поддръжката им ще легнат върху техния бюджет.

Отделяне на институтите

Научните институти се отделят от централното управление на БАН. Затова пък стават подчинени на министерството на образованието. Те са

окачествени като юридически лица, които се създават, преобразуват и закриват по предложение на просветния министър. Институтите ще бъдат второстепенни разпоредители на бюджетни кредити към просветния министър, ще имат собствени общи събрания. Така отговорността на директорите на институтите става още по-голяма. В мотивите към проектозакона се посочва, че по този начин финансовият ресурс ще бъде управляван по-добре и ще се оптимизира дейността на самите институти.

Съгбата на Централното управление

Всички тези промени под-

ливат вода на Централното управление. То на хартия не се премахва и ще ръководи методически институтите. Неговите правомощия обаче са доста ограничени и то много скоро след влизането на закона в сила ще се превърне в тежест за отделните институти.

От БАН сравниха измененията в закона със закриването на Гръцката академия на науките, а текстовете в него нарекоха „фрапиращи”. Учените от академията посочват, че централната сграда на гръцката академия се е превърнала в кафене. А идеята за реструктурирането ѝ е била на Симеон Дянков.

► Учените от БАН протестираха срещу промените в закона за академията заедно с лекари и студенти

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Европейската комисия стартира поредна наказателна процедура

България може да бъде съдена заради замърсен въздух

Поредната наказателна процедура заради проблеми в екологията е стартирала през септември Европейската комисия. Този път проблемът е замърсяването с фини прахови частици в 30 града на страната. В тях има над 200 замърсявания над нормата само за година. Най-тежък е проблемът във Видин, Перник, Пловдив, София, съобщил екоминистърът Нона Караджова.

Планове

До март следващата година 30-те общини, в които са населените места с най-голямо замърсяване с прах, трябва да представят в МОСВ актуализирани програми за предотвратяване на замърсяването с прах. Готовите планове ще бъдат изпратени в ЕК и ще се чака нейната позиция. Тя може да удържи срока за изпълнение на нормите до края на юни 2011 г.

Замърсяването с прах през зимата е заради отоплението на домовете с брикети и въглища. За да се реши проблемът, трябва да се смени начинът на отопление, но за това са необходими много средства и време. През лятото причина за замърсяването с прах са строежите и засъхналата кал по улиците. Затова трябва да се мият по-често пътищата в градовете, а кметовете да санкционират строителните фирми, които цапат много, препоръча Караджова.

Въглища и строежи

Замърсяването с прах през зимата е заради отоплението на домовете с брикети и въглища. За да се реши проблемът, трябва да се смени начинът на отопление, но за това са необходими много средства и време. През лятото причина за замърсяването с прах са строежите и засъхналата кал по улиците. Затова трябва да се мият по-често пътищата в градовете, а кметовете да санкционират строителните фирми, които цапат много, препоръча Караджова.

Красимира Янева

До март засегнатите общини трябва да представят планове за намаляване на замърсяването

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Ще бъде въведена такса „торбичка“ от 15 стотинки

1.5 млрд. тънки полиетиленови торби се ползват от домакинствата в България всяка година

От средата на следващата година ще бъде въведена такса от 15 ст. за брой найлонова торбичка. „Парите трябва да се плащат за полиетиленовите чанти тип „потник“, които са с дебелина до 15 микрона, независимо от размера им.“ Това съобщи министърът на околната среда и водите Нона Караджова. Таксите ще се дължат от производителите, вносителите и дистрибуторите на торбичките в Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС).

Прогресивно нарастване

В специална наредба за определяне на тази такса е записано, че през 2012 г. таксата ще бъде 35 ст., през 2013 г. - 45 ст., а през 2014 г. - 55 ст. „Целта ни не е да събираме пари, а да въведем такъв размер на таксата, който да отказва потребителите от използването на тънките найлонови торбички“, допълни министър Караджова. Тя уточни, че пликовете, в които в хранителните магазини се слагат маслини, риба и т. н., няма да се облагат с тази такса. „По-дебелите найлонови торбички, които се използват по няколко пъти, също ще останат

необлагаеми, защото те се рециклират“, обясни министърът на екологията. Според Нона Караджова, ако някой магазин продължи да раздава безплатно тънки торбички на клиентите си, това ще е знак, че за тях не са платени продуктови такси. „Ако някой се съмнява в конкурента си, че не плаща таксата, или знае, че той пласира торбички, без да си е платил, или дори знае за незаконен внос, може да сигнализира в министерството“, обясни Нона Караджова. Според нея няма да струва скъпо на производителите на тънки полиетиленови торбички да пренастроят машините си и да произвеждат подебели чанти, които да се рециклират.

Спестяване

Ако гражданите продължат да ползват тънките торбички, се очаква в Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда да постъпят 100 млн. лв. през 2011 г. По данни на екоминистерството около 2.5 млн. домакинства у нас ползват около 1.5 млрд. торбички годишно. „Ако гражданите преминават към торби за многократна употреба, през следващата година те ще спестяват по 55 лв., защото няма да купуват торбичките за еднократна употреба, към които се включва и продуктовата такса. През 2012 г. ще спестяват по 255 лв., през

100^{те}

НАЙ-БОГАТИ БЪЛГАРИ

ОЧАКВАЙТЕ ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ

Всеки абонат на в. Пари ще получи изданието като подарък. Достатъчно е само да се регистрира на www.pari.bg

Пари BONNIER
Business Press International

35

► ст. ще бъде таксата през 2012 г.

45

► ст. ще стане през 2013 г.

55

► ст. се превежда га е окончателната такса за найлонови торбички

2013 г. - 330 лв., а през 2014 г. - 400 лв.“, обясни министър Караджова.

Проектът на наредба, с който се въвежда таксата за тънките найлонови торбички, ще бъде предоставен тази седмица на Българска асоциация „Полимери“. Тя трябва да поддържа публичен регистър на производителите и вносителите на полиетиленови торбички. От асоциацията смятат, че въвеждането на таксата ще доведе до нерегламентиран внос и от това ще загубят българските производители.

Красимира Янева

► Таксата ще се увеличава постепенно през следващите четири години

Играта на нерви за АЕЦ „Белене“

От „Росатом“ настояват за цена от 6.4 млрд. EUR, минимум 25% дял в проекта и отговор най-късно до пролетта

Цената за строителството на АЕЦ „Белене“ и какъв дял от проекта може да получи руската държавна компания за ядрена енергетика „Росатом“ ще бъдат двете основни теми на поредните преговори между българската и руската страна, планирани за вторник. За среща с премиера Бойко Борисов и българския екип, отговарящ за „Белене“, в България пристига генералният директор на „Росатом“ Сергей Кириенко.

В края на миналата седмица Кириенко сподели пред български журналисти в Москва какви ще са основните му искания - цена, не по-ниска от 6.4 млрд. EUR, минимум 25% дял от проекта и окончателен отговор до пролетта. Реакциите на българските политици бяха - не харесваме ултиматуми, пак ще правим изчисления, склонни сме да дадем искания дял на руснаците в проекта. И двете страни бяха категорични, че преговорите ще са трудни.

Два сценария

До строителство на АЕЦ „Белене“ ще се стигне, ако до пролетта на 2011 г. „Росатом“ има споразумение с България. В противен случай вече готовото оборудване за централата ще бъде насочено към други проекти в Индия, Китай или Турция, коментира Кириенко. „След това преговорите може да продължат, но конкурентните предимства на атомната централа ще бъдат изгубени и няма да искаме да бъдем акционери“, категоричен е той. По думите му при този сценарий България ще изгуби около

„ Не сме готови да строим на всяка цена

Сергей Кириенко, генерален директор на „Росатом“

1.5 млрд. EUR, свързани с неустойки и вече направени вложения. България обаче също може да предяви искания към руската страна, така че кой какви неустойки ще плаща при такъв сценарий, не може да се предвиди.

Ако все пак се стигне до споразумение, изграждането на първия блок на централата може да започне от септември 2011 г., така че той да е готов през 2016 г. Проектът е рентабилен и си заслужава, обяви Кириенко и изчисли, че при сегашните условия той може да се изплати за 18.9 години, а да работи общо 60 години.

Цената на разгара

„Не сме склонни на строим на всяка цена“, твърди в същото време Кириенко. Той обясни, че към момента руската страна е приела искането на България да има фиксирана цена за АЕЦ „Белене“, но настояват сумата да е 6.4 млрд. EUR. „Не можем да паднем под минималното ниво на рентабилност. Вече смятаме всяко евро, защото се приближаваме до производствените разходи“, каза Кириенко. По думите му цена от 5 млрд. EUR, за която настоя икономическият министър Трайчо Трайков, „е безсмислена и никой няма да я обсъжда“.

Парчетата от баницата

Освен цената правителството има и друг проблем - по какъв начин ще се изгради акционерният капитал. Към момента България иска да запази мажоритарния си дял от 51%, но да не осигурява финансиране. Сърбия прояви желание да участва с дял от 5%. „Има и няколко европейски компании - енергийна и финансова“, каза Кириенко, но не пожела да разкрие повече подробности.

Май не ни трябва

Само ден по-рано НЕК публикува доклад, според който България няма нужда от втора атомна централа за вътрешното потребление, а и износът на ток от нея е под въпрос. Според изчисленията на експертите тя е необходима само в случай че имаме дългосрочни договори за износ на електричество към съседните ни държави. Които обаче също имат проекти за увеличаване на енергийното си производство.

Дарина Черкезова

► Ростовската атомна централа ще получи лиценз за втория си блок до края на идентичен с блоковете на бъдещата АЕЦ „Белене“. Средната цена за изграждане пог 3 млрд. EUR

АЕЦ „Белене“ ще се строи

АЕЦ „Белене“ е значим обект и ще се строи. Преди началото на строителството всички параметри трябва да бъдат ясни, както и правата и задълженията на страните. Ще бъде продължен договорът - да, но не с клаузи, които до момента съществуват. Тъй като за правителството е изключително важно да има гаранция, че енергията, която тази централа ще произвежда,

Цецка Цачева, председател на Народното събрание

„ Ще бъде продължен договорът - да, но не с клаузи, които до момента съществуват

ще бъде достатъчно конкурентоспособна като цена и пазар, за да бъде реализирана, а така също и редица условия, които са свързани по самото изграждане на централата. Това, което е ясно, е, че тя има определена строително-монтажна стойност и естествено, че колкото и да настоява българското правителство, под тази себестойност на строителните дейности ня-

ма как да се отиде. Но във всички случаи желанието е да бъдат предварително записани в споразумението всякакви допълнителни разходи, които ще бъдат извършени, а не както станаме свидетели за големи инфраструктурни проекти, които започват на една цена, след което тя многократно става по-висока, виждам „Цанков камък“.

Фирми са изплатили 75 млн. лв. забавени заплати

Продължават проверките за наемане на работници без трудови договори

Ситуацията със затрудненията на бизнеса да изплаща навреме възнаграденията на своите работници и служители вече е нормализирана, отчете министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов.

Проверки

В началото на кризата това беше голям проблем, но анализ на Инспекцията по труда показва, че драстично намаляват случаите на забавено плащане на работни заплати, уточни Младенов. По думите му в резултат на проверките на трудовите инспектори тази година са изплатени 75 млн. лв. забавени плащания.

Продължават проверките по предприятия и обекти за работещи без трудови договори, каза още министър Младенов. От началото на лятото, когато започна съвместната кампания на ГИТ, НАП и НОИ срещу наемането на работна ръка на черно, са установени над 3000 души без трудови договори. Санкциите за работодатели, които наемат работна ръка на черно, е от 1500 до 15 хил. лв. за всеки конкретен случай.

Пазар на труда

От началото на годината до края на октомври в реалния сектор бизнесът е заявил чрез бюрата по труда 110 хил. свободни работни места, от които реално са заети над 86 хил., съобщи министърът на труда. Той припомни, че от осем месеца безработицата у нас пада и за октомври е

8.92%. Очаквам за ноември и декември нива от 9-9.3%, а средно за годината 9.7%, заяви Тотю Младенов. За следващата година заложено в бюджетта средногодишно ниво на безработицата е 9.4%.

От началото на 2011 г. ще заработи интегрирана електронна трудова борса, съобщи Росица Стелиянова, директор на Агенцията по заетостта. В нея всички държавни и общински ведомства ще обявяват свободните си работни места. Към тях се присъединяват и посредническите фирми за намиране на работа. Те ще трябва да предоставят в интегрираната електронна трудова борса връзка към своята база данни с обявени свободни работни места, без да посочват името на работодателя. За целта до края на годината трябва да

► От началото на лятото, когато започна съвместната кампания на ГИТ, НАП и НОИ срещу наемането на работна ръка на черно, са установени над 3000 души без трудови договори

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

бъдат обнародвани промени в правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта. Целта на интегрираната електронна

трудова борса е да дава на едно място ясна картина за свободните работни места в страната.

Мила Кисьова

Разминаване Над 300 000 българи работят в Гърция

► Над 300 хил. българи работят в Гърция по неофициални данни. В същото време официалната статистика сочи, че броят на тези хора е 40 хил. Това съобщи Кети Коинакова, конфедерален секретар на КТ „Подкрепа“.

► КТ „Подкрепа“ подготвя наръчници за възможностите и условията за работа в осем европейски държави. ► Вече е готов наръчникът за Германия, до седмица той ще бъде качен на сайта на КТ „Подкрепа“. В момента се работи по анализите за Испания, Гърция, Белгия, Италия, Чехия, Австрия и Великобритания.

продължава утре

годината. Той е на атомен блок в Русия е
СНИМКА АВТОРЪТ

Пак ще гледаме сметките

Преговаря се трудно, защото за разлика от предишните, които похарчиха милиарди, когато правим ядрена централа, искам тя да е най-сигурната и най-евтината. Искам да знам, когато ме питат депутатите, колко струва това съоръжение, за да започне да работи. Вие виждате сега Станишев и Димитров, които са едни спекуланти, казват, че тази централа струва 3.970 млрд. EUR. Днес,

Бойко Борисов,
министър-председател

„Колкото повече някой ми поставя ултиматуми, толкова повече се втвърдявам

когато се чува 6.4 млрд. EUR, ако се сложат и заемите, и похарчените пари, и ескалационните

разходи плюс посредника от 500 млн. лв., плюс заема към Paribas от 250 млн. EUR, цената отива към 8.5-9 млрд. EUR.

Затова, когато дойде Кириенко, пак ще гледаме сметките. Знаете, че премиерът Путин дойде с цена близо милиард евро по-ниска от договореното от Станишев. Колкото повече някой ми поставя ултиматуми, толкова повече се втвърдявам. **П**

Ръката ни не е мека

Нашата ръка не е мека. Съдбата на АЕЦ „Белене“ се решава на масата на преговорите, от българска това е НЕК, от руска - „Росатом“. Не е в ничий интерес, когато нещо е започнато, да бъде прекратено. Но е в във взаимен интерес да бъде продължено по начин, по който интересите ни се срещат, както беше с „Южен поток“. Винаги има вариант да се сблизат позициите. Когато се реши, че няма вариант, разговорите спират. Ние

Трайчо Трайков,
министър на икономиката,
енергетиката и туризма

„Изграждането не може да започне, защото не е готов техническият й проект

разговорите не сме ги спрели. Хубавото е, че картите за преговорите за АЕЦ „Белене“ вече са на масата и сега вече стана ясно, че никой никога не

си е мислил, че цената на централата е 4 млрд. EUR. Проблем е, че „Росатом“ не е заявил при подписването на договора, че най-ниската цена според компанията е 6.4 млрд. EUR. Това е прекалено висока цена. В момента проектът не е по-замразен от лятото на миналата година и оттогава е свършена огромна работа. Въпреки това изграждането на централата не може да започне, защото не е готов техническият й проект. **П**

Наблюдения Transparency: „Росатом“ е държавна в държавата

► Руската гържавна компания за ядрена енергетика „Росатом“ не може да бъде контролирана и носи висок риск от корупция. Това се посочва в доклад на неправителствената организация Transparency

International и на екологичната асоциация Ecodefense. „Росатом“ подобно на други гържавни компании е гържава в гържавата и не може да бъде контролирана от структурите за борба с монопола, нито от Сметната палата, коментира Елена Панфилова, директор на руския клон на Transparency International. ► В документа са анализирани 200 поръчки за строителни материали, направени от „Росатом“. Уста-

новено е, че в търговете са допускани само определени компании и, че „Росатом“ е купувала стоките на завишени цени. ► „Ядрената енергетика е свързана с високо ниво на корупция и това не е случайно“, коментира Владимир Сливяк, представител на Ecodefense. Като пример той посочва заплащането за складирането на гошли от България ядрени отпадъци по сметки на офшорна компания, която изчез-

нала през 2001 г.

► От „Росатом“ отпрекоха твърденията в доклада. Оттам коментираха, че проведените поръчки са били в съответствие със стандарта на „Росатом“, а не в съответствие с 94-тия федерален закон, тъй като са били за сметка на компанията, а не на гържавата. Корпорацията е публикувала и отчет за дейността си в интернет, както и резултатите от извършените проверки на

Георги Гергов подарява близо 2 млн. лв. на община Пловдив

Решението е и в полза на самия бизнесмен, за да не стане договорът между него и общината уязвим

Акционерно дружество „Пътища Пловдив“ АД, чийто собственик е бизнесменът Георги Гергов, предлага да прехвърли безвъзмездно на община Пловдив 1 886 625 броя акции, всяка от които на стойност 1 лев, събщи председателят на пловдивския общински съвет Илко Илиев.

Какво ще се случи

С това „дарение“ делът на община Пловдив в публично-частното дружество „Пълдинтуринвест“ ще нарасне на 25% от капитала. Делът на общината в смесеното дружество за няколко години спадна от 75% през 2006 г. до 25% заради поредица от апорти, които Гергов направи в него. След последното увеличение на капитала на дружеството от страна на бизнесмена със 7 млн. лв. през септември т.г. делът на общината падна до 24.98%.

Защо ще се случи

„В договора между общината и г-н Гергов е записано, че делът на общината в смесеното дружество „Пълдинтуринвест“ не може да бъде под 25%, така че ние сме длъжни да гласуваме за това предложение. От друга страна, то е много далеч от дарение, защото Георги Гергов няма интерес делът на общината

25

► процента ще гостигне делът на община Пловдив в смесеното дружество „Пълдинтуринвест“ след погарька на Гергов. През 2006 г. този дял беше 75%

да пада под 25%, тъй като така договорът става уязвим“, обясни за в. „Пари“ общинският съветник от ДСБ Даниела Желязкова.

Благотворителен жест?

Преди два месеца на акционерно събрание на „Пълдинтуринвест“ Георги Гергов заяви, че няма да даде поисканите от кмета Славчо Атанасов като дивидент от АД 350 хил. лв. на общината, но бил готов да даде тези пари за ремонт на детски градини. „Колкото и да опитва да представя това като някакъв благотворителен жест, истината е, че Георги Гергов дължи тези пари по закон. Дружеството е печелившо, а досега не е заплащало никакви дивиденди на общината и това не е единственото му прегрешение. Полагаме всички усилия да атакуваме неизпълнението на задълженията на компанията и това има известен ефект, защото започна да се вижда напредък по поддръжката на къщите в Стария Пловдив, които дружеството трябва да стопанисва“, каза още Даниела Желязкова.

Ани Кожжауванова

Червените вина Cycle покориха ценителите на изтънчения вкус

Личният готвач на Мадона създаде ексклузивно меню, посветено на CYCLE Syrah

Журналисти, винени ценители, артисти, предприемачи и дипломати взеха участие във винената седмица, посветена на CYCLE Syrah от реколта 2009. С най-новото попълнение в богатата селекция на изба „Братя Минкови“ столичният светски елит официално откри сезона на червените вина. Балетмайсторите от „Болшой театър“ лично избраха легендарната изба за свой партньор в България. А един от личните готвачи на Мадона състави специално меню, вдъхновено от екзотичния вкус на родната Сира.

Прочутият сръбски майстор-готвач Мики Новакович, който гастролира у нас по покана на JOYA Bar & Dinner, представи ексклузивни ястия, които подчертават изискания и загадъчен вкус на CYCLE Syrah. Възпитаникът на кулинарната школа на Джон Пол персонално е обгрижвал трапезата на Мадона и Новак Джокович, издадоха собствениците на култовия ресторант. Майсторът на завъртяните мезета лично избра Сирата на изба „Братя Минкови“ да оглави винената листа на JOYA Bar & Dinner. Кулинарните му шедеври събраха на чаша CYCLE Syrah най-добрите пера в журналистическата гилдия и едни от най-красивите жени в България. Шеметните Петя Велкова и Ева Кикерезова

останаха очаровани от наситения черешов цвят на виното и интензивния му плодов характер. Кикерезова издаде, че вината на изба „Братя Минкови“ са чест гост на трапезата й, а Петя Велкова се зарече да полее предстоящото откриване на бутика си със Сирата на CYCLE.

Двете дами искрено съжалиха, че са пропуснали официалната премиера на виното, но с удоволствие изслушаха разказите на свои колеги. В нощта, когато светът приветства раждането на Божолето, изтъкнати познавачи на виното ритуално отвориха първата бутилка CYCLE Syrah в уютната обстановка на винобар „Бонюел“. Артистичните акценти в интериора отлично отразиха духа на изтънчената

ретро класика, станала запазена марка на серията CYCLE. Вещи в тайните на доброто вино оцениха изключителния аромат и богат вкус на Сирата, отгледана в собствените лозя на легендарната винарна. Неслучайно точно с този най-френски сорт изба „Братя Минкови“ извоюва за България златен медал в Меката на виното – Франция.

Докато артистичният елит се веселеше в JOYA Bar & Dinner, почитателите на балета също се докоснаха до магията на виното от най-френския сорт. Вълнуващият вкус на Сирата допълни насладата от грандиозния балетен спектакъл „Кралете на слънцето“, поставен за пръв път у нас. На изискан коктейл в чест на постановката родният дипломатически

и бизнес вдигна наздравици с най-изтънченото вино на родния пазар. Солистите на най-добрите театри от Русия, Холандия, Швеция, Германия и Испания избраха изба „Братя Минкови“ за партньор на постановката, която е част от афиша на „Болшой театър“. CYCLE Syrah намери горещи почитатели в лицето на вицепрезидента на руския ядрен гигант Твел Василий Константинос и на търговския представител на Руската федерация у нас Алексей Генедиевич. Те единодушно обявиха Сирата на изба „Братя Минкови“ за българско вино № 1. А руските дипломати, посетили приема, ги подсетиха, че с вината на изба „Братя Минкови“ вдигат наздравици дори в Кремъл.

ПЛАТЕНО СЪОБЩЕНИЕ

Дъблин се споразумя с Евросъюза и МВФ за 85 млрд. EUR заем

След Гърция Ирландия е втората страна от еврозоната, която прибегна до спасителен финансов пакет, за да се справи с дълговете си

Финансовите министри от ЕС се събраха в неделя на извънредна среща в Брюксел, за да одобрят финансовия пакет за потъналата в дългове Ирландия на стойност 85 млрд. EUR. Това е втората страна от еврозоната след Гърция, която прибегна до спасителен заем, за да се справи с дълговата криза. Надеждите на министрите от еврозоната са, че пакетът ще помогне на Дъблин да покрие задълженията на банките и огромния си бюджетен дефицит, като в крайна сметка предпази Португалия и Испания от разпространение на заразата.

Верижна реакция

Лидерите на двете най-големи икономики в ЕС - Германия и Франция, обсъдиха сериозността на кризата, която застрашава еврозоната, и с президентите на Европейската централна банка и Европейския съвет в телефонен разговор. Според еврокомисаря по икономическите и валутните въпроси Оли Рен трябва да се положат максимални усилия, за да се запази икономическото възстановяване на съюза. По думите му лидерите от ЕС имат за задача да обсъдят верижната

реакция от тази криза откъд конкретния спасителен пакет за Ирландия.

Условия

Ирландският премиер Брайън Коуен заяви, че правителството му е постигнало споразумение за условията за отпускане на заема с МВФ, Европейската комисия и ЕЦБ след 10 дни преговори. Най-вероятният срок, който ще има Дъблин за кредита, ще бъде между 3 и 6 години. Според източници от ЕС от общия пакет на стойност 85 млрд. EUR 35 млрд. EUR ще бъдат отпуснати за реструктуриране на ирландските банки, а останалите 50 млрд. EUR ще отидат за намаляване на дупката в държавния бюджет.

Спешен финал

Извънредната среща на министрите вчера беше свикана заради желанието на лидерите да приключат преговорите преди отварянето на пазарите в Азия в понеделник. Германският икономически министър Райнер Брюдерле в интервю за в. Bild am Sonntag заяви, че след като ЕС определи целите, които Ирландия трябва да постигне, от самата нея зависи как точно ще стане това, което включва и специфичните данъчни мерки.

Тази седмица Дъблин обявя, че няма да вдига ниския си корпоративен данък от 12.5%. В същото време планът за съкращаване на бюджетния дефицит включва намаляване на разходите с 10 млрд. EUR и

Протест

► Десетки хиляди ирландци излязоха на протест в Дъблин срещу суровия план на правителството за съкращаване на разходите, целящ намаляване на бюджетния дефицит.

► Организиранят от синдикатите митинг е резултат от обявенията тази седмица от премиера Брайън Коуен четиригодишен план, предвиждащ увеличаване на данъците и съкращаване на хиляди работни места в публичния сектор. Страната трябва да овладее дефицита, който през тази година се очаква да достигне 32% от БВП.

► Пакетът от мерки на правителството включва намаляване разходите през следващата година с 4.5 млрд. EUR и допълнителни 1.5 млрд. EUR приходи от данъци.

► Очаква се кабинетът да представи извънреден годишен бюджет на 7 декември.

► Премиерът даде обещание да свика национални избори веднага след приемането на бюджета за 2011 г.

5 млрд. EUR повече приходи от вдигане на други данъци. Ирландското правителство планира също намаляване на заплатите в държавния сектор и социалните помощи като част от мерките за спестяване на 15 млрд. EUR разходи до 2014 г.

► Трябва да обсъдим и верижната реакция от тази криза откъд конкретния спасителен пакет за Ирландия, каза еврокомисарят по икономическите и валутните въпроси Оли Рен

СНИМКА REUTERS

Русия предлага общ свободен пазар с ЕС

Путин разкритикува плановете на Европа да даде достъп на конкурентни компании до преносните мрежи

Установяването на по-близки връзки между Русия и Европейския съюз е неизбежно. Това заяви руският министър-председател Владимир Путин по време на двудневната си визита в Берлин, започнала в петък. „Не знам каква ще бъде формата на сътрудничеството ни - дали ще е общ свободен пазар, или ще станем асоцииран член на ЕС“, каза Путин. По думите му обаче партньорството е неизбежно, „ако искаме да се запази цивилизацията и ако искаме да бъдем успешни и конкурентни“. Той не отхвърли възможността един ден Русия и Европа да имат обща валута.

Свободна търговска зона Ден преди посещението си в Берлин Путин предложи идеята за създаване на огромна свободна търговска зона от Лисабон до Владивосток.

Германският канцлер Ангела Меркел обаче попари тези амбиции, като коментира, че „стъпките, които в последно време предприема Русия, не са в тази посока“. Тя посочи практиката на Москва неочаквано да вдига вносните мита, както и намеренията й да създаде общ митнически блок с Беларус и Казахстан.

Енергиен спор

Руският премиер разкритикува плановете на ЕС да отвори енергийния и газовия пазар за конкуренция, като накара страните членки да подобрят достъпа до преносните мрежи. През март 2009 г. ЕС прие Третия енергиен пакет, съдържащ т.нар. клауза Газпром, според която трябва да се попречи на компании извън съюза да купуват стратегически мрежи за дистрибуция без одобрението на правителствата. В тази връзка Путин беше доста саркастичен в Берлин, като каза, че ако ЕС не иска газ или ядрена енергия, ще опрат до Москва за дърва за огрев.

Северна Корея зареди ракети в района на Жълто море

Страната обвини Южна Корея, че довежда полуострова до ръба на война

Северна Корея е привела в готовност ракети „земя-земя“ в района на Жълто море, съобщава агенция Yonhap. САЩ и Южна Корея започнаха там съвместни военни маневри, но бяха предупредени от Северна Корея да не провеждат планираното военноморско учение в Жълто море. Северът обвини Сеул, че довежда полуострова до ръба на война. Китай от своя страна съобщи, че ще се опита да гарантира мира в района.

Пекин на помощ

Южнокорейският президент Ли Мьонг-бак каза пред китайската делегация, която е на посещение в страната, че Пекин, който е единственият голям съюзник на Северна Корея, трябва да направи повече за решаването на

► Северна Корея предупрежда Сеул и Вашингтон да не провеждат планираното военноморско учение в Жълто море

СНИМКА BLOOMBERG

проблема. Китай също като Южна Корея смята, че ситуацията е притеснителна, и затова ще се опита да спре влошаването й. Пекин обаче не е взимал страна в конфликта и за разлика от САЩ не

хвърли вината върху Северна Корея за потъналия през март южнокорейски военен кораб. Според Ли сериозна негативна промяна в ситуацията е настъпила след атаката срещу цивилни гражданци

дани след откриването на севернокорейската програма за обогатяване на уран.

Според агенция Yonhap Северна Корея е разположила и ракети „земя-въздух“ близо до демаркационната линия - няколко дни след като във вторник бомбардира малкия южнокорейски остров Йонпъон и причини смъртта на четирима души. Тогава севернокорейското правителство заяви, че е действало при самоотбрана.

Ответна реакция

Официалната информационна агенция на Северна Корея KCNA предупреди за възможна ответна реакция при евентуално нарушаване на териториалните й води. Министърът на отбраната пък прикани журналистите да напуснат острова, тъй като ситуацията е „не е добра“. Много от жителите, които по-рано бяха евакуирани, не желаят да се връщат обратно.

Изкуството
да създаваш
възможности.

ALCOMET

www.alcomet.eu

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Абсурдна петролна история

Пореден епизод от скандала между Митко Събев и Денис Ершов: на общото събрание на "Петрол" АД някои акционери са присъствали... два пъти

Продължаващите спорове между Митко Събев и Денис Ершов за контрола в "Петрол холдинг" се пренесоха и на общото събрание на "Петрол" АД. Поредната абсурдна ситуация е, че на общото събрание на "Петрол" присъстваха 146% от акциите на компанията. До комичната ситуация се стига, след като от името на "Петрол холдинг" паралелно са гласували и изпълнителният директор Орлин Тодоров, и изпълнителният директор Иван Кутевски - поне според едни документи. Това доведе до невиджан досега парадокс в световната история - капиталът на дадена компания да е повече от 100%.

Мултиплициране

Орлин Тодоров е действателният и вписан в Търговския регистър изпълнителен директор. Иван Кутевски обаче участваше в събранието с издадено от Агенцията по вписванията (АВ) удостоверение, че всъщност той е изпълнителен директор. От Министерството на правосъдието замазаха гафа на АВ,

146%

► от акциите на "Петрол" АД са присъствали на общо събрание на 23 ноември, което е невиджано в историята

Приетите с уникално голямо мнозинство решения

► Миноритарните акционери в публичното "Петрол" АД, които са извън групата на "Петрол холдинг", подкрепиха увеличението на капитала на "Нафтекс Петрол" ЕООД, което е 100% собственост на "Петрол" АД. Това показва протоколът от общото събрание на акционерите на дистрибутора на горива.

► Малките инвеститори в публичната компания се съгласиха "Петрол" АД да увеличи капитала на дъщерното си дружество "Нафтекс Петрол" ЕООД чрез непарична вноска на част от вземане на компанията майка. Апортът е за 200 млн. лв. глав-

ница и лихви по прегоставени заеми от "Петрол" АД на "Нафтекс Петрол" ЕООД.

► Въпросните 200 млн. лв. номинал са част от вземане за общо 307.5 млн. лв. на "Нафтекс Петрол" ЕООД.

► Според изискванията на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) в одобряването на погодни сделки не може да участват свързаните лица, а само акционерите извън тях. "Петрол" АД се контролира от "Нафтекс Петрол" ЕООД и "Петрол холдинг", които са заинтересовани лица. Акционерите, извън заинтересованите лица, които подкрепиха увеличението на капитала, са "Арвен" АД, Николай Петров и Банк ъф Нью Йорк. УПФ "Съгласие" гласува "възгържал се".

като на 25 ноември обявиха, че в удостоверението има грешка и Иван Кутевски все пак не е изпълнителен директор.

От името на "Петрол холдинг" по всички точки е гласувано и от Орлин Тодоров, и от Иван Кутевски. Борбата за надмощие между двата лагера по време на общото събрание на "Петрол" АД е довела и до други интересни сцени - Кутевски е предложил за изборна длъжност уволнен

бивш мениджър, който дори не е присъствал в залата по това време.

Дотук в спора между двамата основни собственици на "Петрол холдинг" бяха намесени съдът, Агенцията по вписванията, подчиненият й Търговски регистър. Министерството на правосъдието не остана по-назад, като в сагата беше замесено дори името на правосъдния министър Маргарита Попова.

Атанас Христов

► Митко Събев обвини Денис Ершов, че използва Министерството на правосъдието

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Търгът за вилата на фараона Гаич се провали за пореден път

Опитите за продажба на имота започнаха още през 2008 г.

За пореден път нито един купувач не се яви на търга за вилата на сръбския бизнесмен Миролуб Гаич край Каварна, съобща БТА, цитирайки частния съдебен изпълнител, натоварен с продажбата. Според различни информации търгът се провежда за шести път. Средствата от него трябваше да бъдат използвани за удовлетворяване на вземанията на фирмите на Гаич "Югоагент"-Добрич и "Югоагент

импорт-експорт", както и на физически лица. Този път цената на имота беше свалена на 149.7 хил. лв.

Предисторията

За продан се предлага половината от имота, тъй като другата половина се води на жената на Гаич - Живка. Имотът включва масивна двуетажна къща с площ от 272 кв. м, дворно място край морето от 4400 кв. м, тенис корт, портиерна, гараж, спомогателни сгради. Наддаването трябваше да се състои в Районния съд в Каварна. Опитите за продажба на вилата и парцела датират от

2008 г. Тогава цената беше определена на 1.9 млн. лв., но при поредицата от търгове многократно падна.

През юли същата година на втори търг се явиха четирима купувачи, като най-високата оферта достигна 1.1 млн. лв. Очакванията бяха за сделка, но комисията "Кушлев" обжалва търга, тъй като настояваше имотът да бъде конфискуван. Тя предяви претенции за над 2.1 млн. лв., в който включи и съпругата на Гаич - Живка, като управител на част от фирмите му. На тази стойност беше оценено придобитото от тях имущество, за което липсваха

данни за законни източници. Освен към вилата в Каварна претенции имаше към още три имота, лек автомобил и парични средства. Впоследствие търгът беше отменен, а през октомври миналата година окръжният съд в Добрич се произнесе в полза на комисията "Кушлев".

Кой е Гаич

Името на Миролуб Гаич нашумя покрай фирмата му "Югоагент", в която много хора вложиха парите си заради предлаганите високи лихви. Дружеството е регистрирано през 1991 г. в Добрич и първоначално развива

бизнес с бяла техника. Две години по-късно то започва инвестиционна дейност, обещавайки годишни лихви от по 150-180% на вложителите си. Самият Гаич нарича тези печалби "дивидент" и първите вложители действително получават солидни суми. Около 1994 г. обаче първите информации за бизнеса на пирамидите предизвикват паника сред клиентите на "Югоагент" и много от тях решават да изтеглят парите си. От компанията обаче нямат ресурси, за да платят, и това в крайна сметка води до нейния фалит. По различни оценки ужилените от

"Югоагент" са над 80 хил. души. През 2008 г. Миролуб Гаич беше признат за виновен от Добричкия окръжен съд по обвинение за измама на вложители в неговия инвестиционен фонд "Югоагент - вложение" с нереални лихвени условия. Бизнесменът трябваше да излежи 4-годишна присъда, но по различни информации той е лежал ефективно само 6 месеца. Преди това е прекарал около 3 години в ареста. Самият Гаич не се призна за виновен и обвини държавата, че е ограбила него и клиентите му.

Рагостина Маркова

По-скъпото зърно повиши приходите на агрокомпаниите

Мениджърите обясняват ръста единствено с поскъпването, а не с повече продадени количества

► Повишените цени на зърното и високите добиви за миналата година у нас донесоха очакван ръст в резултатите на компаниите от агросектора

59.9

► млн. лв. е оборотът на „Агрис Груп холдинг“ за деветмесечието на 2010 г., което е 14% ръст на годишна база

175

► млн. лв. са приходите на „Зърнени храни България“ за същия период, което е 6% ръст

63

► процента се повишиха приходите на „БГ Агро“ го близо 80 млн. лв.

Високите цени на зърнените култури и най-вече на пшеницата са с основна заслуга за ръста на приходите на компаниите, които търгуват с такава продукция. Това показват публикуваните на фондовата борса отчети на четирите дружества от сектора.

Резултати

Изпълнителният директор на „Агрис Груп холдинг“ АД Емил Райков каза, че обемите продадена продукция

са съставими с тези през миналата година и повишените обороти не се дължат на повече реализирана продукция. „Повишението на приходите на компаниите от сектора в 99% се дължи на ръста в цените на зърнените култури през третото тримесечие“, добави Емил Райков. В консолидирания отчет на компанията за деветмесечието на тази година се вижда, че оборотът на „Агрис“ е 59.9 млн. лв., като се повишава с 14% спрямо

края на септември миналата година.

Най-голямото публично агродружество по приходи е „Зърнени храни България“ АД. Постъпленията му според неконсолидирания отчет в края на септември тази година са 175 млн. лв. Повишението на годишна база е 6.1%. „Зърнени храни България - Фарин“ АД отчита 21.2 млн. лв. приходи за деветмесечието на 2010 г., което е с 13.35% повече спрямо съпоставимия пе-

риод на миналата година.

Сигналът за подобряване на резултатите даде „БГ Агро“ АД, което първо представи консолидирания си отчет за януари - септември. Дружеството повишава оборота си с 62.8% до 79.9 млн. лв. При излизането на отчета председателят на съвета на директорите на „БГ Агро“ Ненко Ненков заяви, че значително по-високите цени на зърното са причина за повечето приходи на компанията.

Оправдани очаквания

Силното повишение на цените направи щастливи акционери и мениджъри в компаниите, които търгуват със зърнени култури. Още преди да излязат официалните резултати на дружествата, всички прогнозираха, че в отчетите ще се видят сериозни ръстове. Пикът в цената на пшеницата беше на 5 август, когато на международните борси цената достигна 300 USD за тон.

В същия ден Русия обяви, че ще наложи забрана за износ на пшеница и пазарите полудяха. Това се оказа с положителен ефект за компаниите, които търгуват със зърнени култури.

Очакванията на мениджърите са и през четвъртото тримесечие на тази година тенденцията на ръст в приходите заради високите цени на продукцията да продължи.

Атанас Христоф

Продадените количества не се промениха

Повишението на приходите на компаниите в сектора на 99% се дължи на ръста в цените на зърнените култури през третото тримесечие. Макар и все още да не се е утвърдило като тенденция, през последното тримесечие на 2010 г. очакванията са високите цени да продължат да помагат за ръста на приходите. Възможно е да има изместване на търговията дори и през първото тримесечие на 2011 г., което е нормално с оглед високите цени. Като цяло потреблението се запазва и обемите, които сме прода-

Емил Райков, изпълнителен директор на „Агрис Груп холдинг“ АД

Възможно е да има изместване на търговията дори и през първото тримесечие на 2011 г.

ли, са равни на тези през миналата година. Реколтата е добра и това също оказва положително влияние върху резултатите ни. Добивите, особено при царевичата и слънчогледа, са по-добри спрямо страните от Черноморския басейн, като Украйна и Русия.

Очакванията са и през четвъртото тримесечие да отчетем ръстове, но все още не е ясно какви ще са те заради възможното изместване на търговията през първото тримесечие на следващата година. □

Пазарът продължава да върви много добре

Резултатите в отчета не са неочаквани, като основната причина за повишението на приходите е значителното увеличение на цените на зърното и по-добрата реколта.

Пазарът, на който оперира дружеството, върви много добре и резултатите в края на септември надминаха с малко предварителните очаквания. Подобриенето на финансовите резултати

Ненко Ненков, председател на съвета на директорите на „БГ Агро“

Подобриенето на финансовите резултати основно се дължи на износа

основно се дължи на износа.

Очаквам четвъртото тримесечие също да донесе добри резултати, тъй като има сключени договори, които ще доведат до повече продажби. Очакваме значително по-добри резултати в края на годината спрямо 2009 г. □

Мнението беше дадено за в. "Пари" след излизане на консолидирания отчет на компанията на 8 ноември.

Дянков нарече странни идеите за увеличаване на таксите на КФН

Парламентът гласува допълнителна субсидия за Комисията за финансов надзор от 4.2 млн. лв.

Министърът на финансите Симеон Дянков ще спре поисканото увеличаване на такси от Комисията за финансов надзор. Това стана ясно от изявленията на министъра по време на работното му посещение в клоната на Националната агенция за приходите в Стара Загора.

„Идеята на КФН да се увеличат 3-4 пъти таксите на участниците в капиталовия пазар е под рубриката „Странни идеи по наше време“ и аз ви гарантирам, че тя няма да види бял свят“, каза Дянков.

По думите на Дянков той вече е изпратил официално писмо до председателя на КФН Стоян Мавродиев в институцията „да си напишат вярно домашното“.

История с такси

За предложението за вдигане на таксите се разбра, когато КФН представи в Министерството на финансите проект за нова тарифа за събираните от нея такси. Основната посочена причина за исканото поскъпване беше недостигът на държавната субсидия за комисията. Предложеното увеличение обаче срещна бурната съпротива на участниците на капиталовия и осигурителния пазар, които изразиха и недоволство, че промяната не е обсъдена с тях. Това се оказа и повод финансовото министерство да върне проекта в КФН за обсъждане с поднадзорните лица.

► Финансовият надзор се нуждае от повече средства за догодина заради откриването на три нови отгела, обясни Стоян Мавродиев, председател на КФН

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Проблемът с финансирането на КФН до известна степен беше разрешен в четвъртък, когато на бюджетна комисия депутатите одобриха на второ четене допълнително финансиране за КФН през 2011 г. в размер на 4.277 млн. лв. Това е с малко повече, отколкото КФН планираше

да събере от увеличение в таксите си.

Заплатите са малки

Предложението за допълнително финансиране на депутата от ГЕРБ Делян Добрев беше защитено с мотивите, че финансовият надзор ще има завишени разходи догодина заради

вноски в европейските надзорни институции. Сред мотивите на депутатите бяха и ниските заплати в комисията в сравнение с други надзорни органи като Комисията за защита на конкуренцията например. Председателят на КФН Стоян Мавродиев защити исканата допълнителна субсидия с обяснени-

ето, че догодина в комисията трябва да бъдат създадени три нови структурни звена - за оценка на системния риск, за защита на потребителите и за юристи по международно право. Промените били наложителни, за да може КФН да подобри ефективността си.

Мирослав Иванов

План

Борсата все по-близо до борсата

► „Българска фондова борса“ АД може до 2 седмици да се листва на БФБ. Дружеството е внесло в средата на месеца проспекта си за придобиване на публичен статут и вторично листване на акции в Комисията за финансов надзор. Сроктът, в който КФН трябва да се произнесе по проспекта, е до 1 месец, а това означава, че в средата на декември, ако КФН издаде одобрение на проспекта, акциите на БФБ ще може да бъдат качени за търговия.

► След евентуалното одобрение от надзора последната стъпка за листването ще бъде решение на съвета на директорите на БФБ. Обичайният път на една компания е да подаде заявление пред „Българска фондова борса“ АД за качване на акциите ѝ за търговия. Тъй като в случая БФБ трябва да подаде заявление пред себе си, това изискване ще отпадне. Съветът на директорите на БФБ ще определи и индикативната цена, на която да се качат акциите. Инициатор за качването на акциите на БФБ е Министерството на финансите като част от стратегията за развитие на капиталовия пазар у нас.

Продават самолети на компания, свързана с Божков

„Чесна браво“ е оценена на 3.6 млн. лв., а „Лиърджет“ се продава за 5.8 млн. лв.

Нови имоти на компании, свързани с Васил Божков, са обявени за продан от частен съдия-изпълнител. След поредицата от сгради, парцели и други недвижими имоти вече и два самолета са обявени за публична продажба. Причината отново са непогасени задължения по кредити към ОББ, този път за общо 10 млн. EUR.

Самолет „Чесна браво“ е оценен на 3.6 млн. лв., а „Лиърджет“ се продава за 5.8 млн. лв. Обявените цени са 75% от пазарната им стойност. Двете машини са собственост на дружеството „АВБ-2004“. Самолетите са запорирани в полза на ОББ срещу вземания за

общо 17 млн. лв. Крайният срок за подаване на документи е 12 декември.

До 2008 г. едноличен собственик на „АВБ-2004“ беше контролираната от Васил Божков компания „Нове АД холдинг“. В края на годината обаче капиталът на дружеството е увеличен на 13 млн. лв. чрез апорт именно на въпросния „Лиърджет“ от „Лиър къмпани“.

В края на 2009 г. капиталът отново е увеличен с 22 млн. лв. чрез апорт на вземания от групата „Сигнус“. Дружествата са с едно и също име и номерация 1, 2, 3, 4, 5 и 6. Всички те имат кредити от ОББ. По този начин делът на „Нове АД холдинг“ пада под 1%.

Справка в Търговския регистър показва, че за 2009 г. „АВБ 2004“ има близо 29 млн. лв. загуба.

75

► процента от пазарната оценка е цената, на която са обявени машините

12

► декември е крайния срок за подаване на документите за канюгатстване в търга

Пари

Вестник „Пари“ търси:

- Икономически редактор
- Икономически репортер

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

Фирмите продължават със съкращенията на служители

Мениджърите са песимисти въпреки подобрението на бизнес климата

Съкращенията на персонал във всички сектори на икономиката ще продължат и през следващите 3 месеца. Такива са нагласите на мениджърите в промишлеността, строителството, търговията на дребно и услугите, показват анкетите за бизнес климата през ноември на Националния статистически институт (НСИ). Освен това представителите на четирите бранша остават песимистично настроени за бъдещето.

Негативните очаквания на мениджърите се появяват на фона на символично подобрение на бизнес климата с 0.3 пункта спрямо октомври. Данните на статистиката показват още, че стопанската конюнктура се влошава единствено в сектора на услугите, докато в промишлеността, строителството и търговията на дребно се повишава.

Спаг при услугите

Най-тежка е ситуацията при услугите. През ноември бизнес климатът се понижава с 4.2 пункта спрямо предходния месец. Търсенето на услуги през тримесечието сериозно е намалало и това е накарало мениджърите да освободят много от служителите си. Представителите на бранша се оплакват още от нестабилната икономическа среда и засилената конкуренция помежду си. Заради трудностите обаче са склонни да намалят цените през следващите 3 месеца.

Търговията на дребно

При търговията на дребно бизнес климатът се подобрява едва с 0.5 пункта.

Очакванията на представителите на бранша за следващите 6 месеца също не са особено оптимистични. Мениджърите се оплакват от слабо търсене и значителни финансови проблеми. Затова според тях е най-добре да не променят цените през следващото тримесечие.

В промишлеността са песимисти

Заетите в сектора на промишлеността отчитат, че производствената активност на предприятията в момента е намалена и не очакват сериозно раздвижване през следващите 3 месеца. Причините за песимизма са несигурната икономиче-

ска среда и намаляващото търсене. Въпреки това в дългосрочен план от 6 месеца мениджърите се надяват бизнес състоянието на предприятията да се подобри. Освен това този месец общото състояние на бизнес климата в промишлеността се покачва с 1.1 пункта.

Леко раздвижване в строителството

По този показател в строителството, което най-сериозно пострада от кризата, се отчита ръст от 3.1 пункта. Според мениджърите в момента има повишение на строителната активност и повече поръчки за бизнеса. Очакванията за следва-

щите 6 месеца обаче също са негативни. Причините отново са нестабилната икономическа среда, недостатъчните финансови средства и слабо търсене. Заетите в строителството прогнозираят и леко понижение на продажните цени.

Дарина Кахраманова

„М-Тел” пуска програма за безопасен интернет

►Евгени Каракановски, директор на „Телекомуникационни решения и продукти” в „М-Тел” (вляво) и Удо Шнайдер, представител на Trend Micro, представиха новата услуга

Новата услуга ще предпазва клиентите на компанията от вируси, спам и кражба на лични данни

Телекомуникационният оператор „М-Тел” започва да предоставя нова услуга, предлагаща комплексна защита по време на сърфиране в интернет. Приложението се нарича M-Tel Safe Surf и включва антивирусен и антиспам софтуер, защита при онлайн банкови операции, система за родителски контрол, криптиране на данни в случай на кражба, както и възможности за възстановяване на загубена информация.

Характеристики

Услугата ще се предлага как-

то за PC, така и за мобилни телефони. Покрива всички съвременни операционни системи за смартфони, като единствено при iPhone (който операторът ще пусне в продажба от 29 ноември) функционалността ще бъде намалена поради наложени ограничения от страна на производителя Apple. Защитата ще струва 3.60 лв. на месец, след първоначален 30-дневен безплатен изпитателен период. Офертата е валидна единствено за клиенти на компанията, но няма да изисква подписването на договор, заяви Евгени Каракановски, директор на „Телекомуникационни решения и продукти” в „М-Тел”.

Новата валута

Защитата в Safe Surf се осигурява от програма-

та Titanium Max Security 2011, произведена от базираната в Япония компания Trend Micro. „Личните данни са новата валута на съвременния свят”, каза по време на представянето Удо Шнайдер, представител на компанията. Той поясни, че програмата е специално оптимизирана, за да не бави работата на компютъра и предоставя актуализации в реално време. „Услугата е част от корпоративната социална политика на компанията”, каза директорът на „Корпоративни комуникации” в „М-Тел” Нина Мирчева. Тя съобщи, че през следващата година „М-Тел” ще фокусира публичното внимание към интернет грамотността.

Пламен Димитров

Fiat и Chrysler ще инвестират над 1 млрд. EUR в завода в Торино

Годишно ще се произведат повече от 250 хил. автомобили с марките Alfa Romeo и Jeep

се правят между 250 и 280 хил. автомобиля. Повече от половината от продукцията ще бъде за износ. Първите коли ще излязат на пазара през втората половина на 2012 г.

Култура на действието

„Това е важен ден“, каза главният изпълнителен директор на Fiat и Chrysler Серджо Маркионе. По думите му общото между Италия и САЩ е способността им да постигат невероятни цели, когато за това има обща воля. „Смятам, че Торино и Mirafiori са идеалното място, откъдето да започне това пътешествие, тъй като там има здрава култура на действието“, добави той.

Разпределение

Планът предвижда в завода в Торино да бъде внедрена нова платформа

от САЩ. Разпределението на инвестицията между Fiat и Chrysler ще зависи от броя автомобили, които ще се правят от съответните марки. Италианската компания в момента притежава 20% от Chrysler, която държи марката Jeep, като до края на 2012 г. ще увеличи дела си на 35%. Освен това Fiat има опция да придобие мажоритарен дял в американската компания, след като Chrysler върне спасителния заем, който получи от правителството на САЩ през 2009 г.

По-рано тази година Fiat обяви, че популярният модел Fiat 500 ще се появи на американския пазар през 2011 г. Колите ще се предлагат на 165 места в страната, където има най-силно търсене на малки автомобили. Fiat 500 ще се сглобява в Мексико, като двигателите ще се произвеждат в САЩ.

► Според главния изпълнителен директор на Fiat и Chrysler Серджо Маркионе Торино е идеалното място за проекта

СНИМКА REUTERS

Италианската компания Fiat ще създаде смесено предприятие с американския си партньор Chrysler Group за производството на коли и автомобили с висока проходимост с марките Alfa Romeo и Jeep. За целта ще бъдат инвестирани над 1 млрд. EUR в завода на Fiat Mirafiori в Торино, съобщиха от италианската компания.

За износ

Целта е производството в най-голямата производствена база на Fiat, където работят повече от 12 хил. души, да нарасне до около 1000 броя на ден, като плановите са годишно да

S&P свали рейтингите на ирландските банки

Вероятността облигационерите да поемат част от тежестта на спасяването понижи оценката на книгата

сително финансиране от Европейския съюз и Международния валутен фонд може да задължи облигационерите да поемат част от загубите на трезорите.

Ревизия

S&P свали оценката си за Anglo Irish Bank с цели шест степени, с което дългосрочните дългови книжа на трезо-

ра достигнаха джънк статус В. Аргументът на агенцията за решението е, че ирландското правителство може да „преосмисли подкрепата си“ за необезпечения дълг на банката. С по една степен бяха понижени и рейтингите на Bank of Ireland, Allied Irish Banks (AIB) и Irish Life and Permanent.

Споделение на загубите

По-рано в петък стана ясно, че инвеститорите в дългови книжа на ирландските банки може да бъдат принудени да поемат част от загубите на трезорите, като заменят облигациите си с нови. Очакванията, че облигационерите на Bank of Ireland, AIB и Anglo Irish Bank ще трябва да понесат част от тежестта на спасяването на банковия сектор, се засилиха, след като The Irish Times съобщи, че представителите на ЕС и МВФ обсъждат юридическите възможности за това.

6

► степени по-ниска оценка gage Standard&Poor's на Anglo Irish Bank, с което рейтингот на банката гостигна джънк статус

► Инвеститорите в дълговите книжа на ирландските банки вероятно ще бъдат принудени да заменят облигациите си с нови

СНИМКА BLOOMBERG

Pioneer: Фондовете може да избягат от Унгария

Плановите на правителството да национализира пенсионните активи ще уплаши инвеститорите

Намеренията на унгарското правителство да вземе част от пенсионните активи на управляващите дружества ще изплаши инвеститорите и може да изгони компаниите от страната. Това каза ръководителят на унгарското подразделение на Pioneer Global Asset Management Шандор Визкелети.

Заповед

Миналата седмица унгарското правителство разпреди да бъдат прехвърлени средствата от частните пенсионни фондове към

държавата. Става дума за средства в размер на 3 трлн. форинта (14.2 млрд. USD). Унгарците, които не направят това, ще изгубят държавната си пенсия.

Промяна на правилата

Макар че допълнителните средства ще помогнат на бюджета да излезе на зелено догодина и това вероятно ще понижи доходността на държавните ценни книжа, тази мярка ще отнеме възможността на хората да управляват спестяванията си, смята шефът на Pioneer Alapkezelo. „Това може да изплаши хората, които са вярвали, че могат да се грижат за спестяванията си. Те ще решат, че правителството може по всяко време да променя правилата, което е лошо“, каза Визкелети.

Рейтинг Fitch предупреди за понижение

► Международната агенция Fitch Ratings може да намали рейтинга на Унгария още в края на тази година заради плановите на правителството да прехвърли пари от частните пенсионни фондове към държавата.

► Според агенцията това може да има негативен ефект върху фискалната стабилност на страната. В момента страната има рейтинг BBB с негативна перспектива от Fitch, което е втората най-ниска инвестиционна оценка.

Кредитите за бизнеса в еврозоната отбелязаха спад

Заемите за частния сектор нарастват заради увеличението на средствата за домакинствата

Банковото кредитиране в еврозоната като цяло продължи да нараства през октомври, но заемите за компаниите намаляха. Това показват данните на Европейската централна банка, които бяха публикувани в края на миналата седмица.

Нагоре, наголу

Заемите за частния сектор нараснаха с 1.4% през октомври спрямо същия месец на миналата година, след като през септември беше отчетен ръст от 1.2%. Кредитите за бизнеса обаче спаднаха с 13 млрд. EUR, след като през септември нараснаха с 18 млрд. EUR. Това представлява спад от 0.6% на годишна база. Заемите за домакинствата продължиха да се увеличават, като ръстът им през октомври достигна 2.9 спрямо

2.8% предходния месец.

Притеснения

Спадът на заемите за фирмите отново породил притеснения, че бизнесът все още не е много склонен да увеличава капиталовите си разходи или просто няма възможност да го прави, коментират наблюдатели. В същото време слабото кредитиране, най-вече за компаниите, е една от основните причини за бавното икономическо възстановяване в еврозоната.

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Ноември	Декември
Суров петрол	NYMEX	USD/б	84,48	84,04
Брент	ICE	USD/б	85,44	85,6
Газов	ICE	USD/т	725,25	728,25
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,43	4,43
Бензин 95	NYMEX	USD/т	790	-
Нафта	NYMEX	USD/т	783	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Октомври
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	251,88
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	217,87
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	183,86
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	2570,33
Kaiko		NYBOT	USD/m	2793,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	4573,41
Соя	No.2	ICE	USD/m	461,13
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	707,00

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	8290	8211
Калай	LME	USD/т	24275	24075
Олово	LME	USD/т	2221	2292
Цинк	LME	USD/т	2119	2115
Алуминий	LME	USD/т	2238,5	2266,25
Никел	LME	USD/т	22610	22500
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2210	2190

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1355,6	1356
Сребро	LME	USD/т.р.у.	26,53	26,57
Платина	LME	USD/т.р.у.	1637,65	1643,55
Паладий	LME	USD/т.р.у.	671	674,5
Родий	LME	USD/т.р.у.	2285	2285

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 бу. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 kg

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,38211
Бразилски реал	BRL	10	8,43030
Канадски долар	CAD	1	1,37185
Швейцарски франк	CHF	1	1,46449
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,12124
Чешка корона	CZK	100	7,98200
Датска корона	DKK	10	2,62242
Естонска корона	EKK	10	1,25000
Британска лира	GBP	1	2,21749
Хонконгски долар	HKD	10	1,81762
Хърватска куна	HRK	10	2,67573
Унгарски форинт	HUF	1000	7,09714
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,57856
Исландска корона	ISK	100	3,18016
Японска йена	JPY	1000	1,37313
Южнокорейски вон	KRW	100	1,74892
Литовски литас	LTL	1000	5,66448
Латвийски лат	LVL	10	2,75663
Мексиканско песо	MXN	1	1,32131
Малайзийски рингит	MYR	10	4,52037
Норвежка корона	NOK	10	2,39729
Новозеландски долар	NZD	10	1,05783
Филипинско песо	PHP	100	3,25164
Полска злота	PLN	100	4,33984
Нова румънска лея	RON	10	4,54126
Руска рубла	RUB	100	4,58093
Шведска корона	SEK	10	2,10045
Сингапурски долар	SGD	10	1,07961
Словашка корона	SKK	10	4,71443
Тайландски бат	THB	100	9,87244
Нова турска лира	TRY	10	1,41103
Щатски долар	USD	1	2,03140
Южноафрикански ранд	ZAR	10	

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен на чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.11.2010.

Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ		Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 25.11.2010 г.	Цена при обратно изкупуване
Фондове на Райфайзен Капиталманаж Гезелшафт м.б.Х. за дата 25.11.2010 г.					
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен	USD	157,87	157,10	156,33
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	EUR	11,86	11,80	11,74
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	84,59	84,18	83,77
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	101,86	101,36	100,87
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	787,52	783,69	779,87
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	178,31	177,46	176,61
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	високодоходен	EUR	81,10	80,71	80,32
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	163,07	162,29	161,50
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	322,72	321,18	319,64
Райфайзен-Евразийски-Акции	високодоходен	EUR	208,34	207,35	206,36
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	247,31	246,13	244,95
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	89,47	89,04	88,62
Райфайзен-ИзточнаЕвропа-Облигации	консервативен	EUR	237,93	236,80	235,66

Нетната стойност на активите на дяла е равна на цената на обратното изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.ram.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

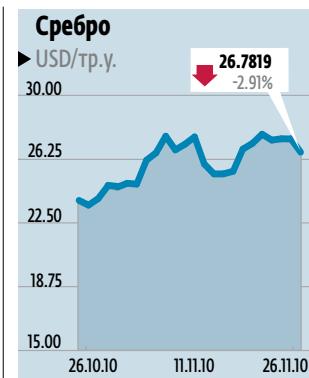
Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	Доходност и Риск		От началото на годината (не се анюализира)	За последните 12 мес.	От началото на публ. продажване (анюализирана)	Начало на публ. продажване
				за поръчки над 20000 лв.	за поръчки над 20000 евро				
Автора Капитал АД	Смесен - балансиран	4.6482	4.8341	4.5552	-9.73%	15.67%	-12.31%	-23.58%	21.01.2008
Автора КЕПИТЪЛ - Балансиран	фонд в акции	7.2017	7.4898	7.2017	1.67%	14.43%	-0.73%	-10.90%	23.01.2008
Автора КЕПИТЪЛ - Словал COMMODITY FUND	фонд в акции	10.1685	10.3210	0.0000	1.08%	1.21%	1.43%		23.09.2009
Автора КЕПИТЪЛ Югоизточна Европа	фонд в акции	2.1179	2.1179	2.1179	-15.02%	28.84%	-19.63%	-56.67%	12.11.2007
Активна Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	2.4917	2.4917	2.4917	-16.23%	25.40%	-20.32%	-50.47%	12.11.2007
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	11.4129	11.4129	11.4129	6.19%	0.12%	6.92%	6.36%	06.10.2008
ДФ Астра Кеш	фонд в акции	10.7049	10.5453	0.0000	-0.54%	3.47%	-1.22%	3.03%	06.10.2008
ДФ Астра Баланс	фонд в акции	9.7871	9.7871	9.7871	5.27%	8.36%	-6.50%	-1.25%	06.10.2008
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	13.2670	13.1356	13.1356	-2.13%	5.77%	-3.22%	5.66%	14.12.2005
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	7.7136	7.7136	7.7136	-8.82%	10.83%	-13.04%	-5.02%	01.03.2006
ДФ БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	4.2593	4.2593	4.2593	-27.95%	12.83%	-26.24%	-17.74%	21.06.2006
ДФ БенчМарк Фонд-2 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	7.7050	7.7050	7.7050	-5.55%	11.98%	-3.01%	-9.82%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд-3 Енергетика	фонд в акции	11.1685	11.1685	11.1685	5.66%	12.81%	7.99%	2.92%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд-4 Енергетика	фонд в акции	12.1962	12.1962	12.1962	7.51%	0.17%	8.38%	8.43%	03.06.2008
ДФ БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	фонд в акции	82.5842	82.5842	82.5842	-0.42%	1.34%	-2.36%	-4.34%	20.11.2006
ДФ БенчМарк Фонд-6 Парижен	фонд в акции	47.8126	47.8126	47.8126	-7.87%	2.45%	-10.53%	-13.00%	20.11.2006
Болкан Капитал Мениджмънт АД	фонд в акции	64.0115	64.0115	64.0115	-7.35%	4.99%	-4.90%	-11.44%	03.10.2007
БФКМ Балансиран Капитал	Смесен - балансиран	96.5978	96.5978	96.5978	-5.20%	3.34%	-6.93%	-0.71%	04.01.2007
ДФ Европа	Смесен - балансиран	79.5610	79.5610	79.5610	-4.66%	2.47%	-6.13%	-6.87%	25.06.2007
ДФ Балкани	фонд в облигации	1.32260	1.32260	1.32260	5.81%	0.72%	6.22%	5.73%	01.12.2005
Варчев Мениджинг Компани ЕАД	Смесен - балансиран	1.08037	1.08037	1.08037	0.10%	4.05%	-0.99%	1.50%	01.12.2005
ДФ Варчев Високодоходен фонд	фонд в акции	0.74551	0.74551	0.74551	-4.63%	8.08%	-7.14%	-6.19%	01.03.2006
ДФ Варчев Балансиран фонд	Смесен - консервативен	0.74163	0.74163	0.74163	1.04%	2.54%	1.77%	-10.46%	07.03.2008
ДСК Управление на Активи АД	Смесен - консервативен	1.05416	1.05416	1.05416	2.76%	0.48%	3.58%	3.30%	07.05.2009
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	98.3604	98.3604	98.3604	-4.74%	6.22%	-6.85%	-0.43%	07.12.2005
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	103.0376	103.0376	103.0376	-6.57%	5.32%	-6.85%	0.53%	06.03.2006
ДФ Елана Балансиран Доларов Фонд	фонд в акции	83.0604	83.0604	83.0604	-8.30%	8.85%	-11.25%	-2.15%	20.06.2005
ИД Елана Високодоходен Фонд	фонд в облигации	123.9752	123.9752	123.9752	7.92%	0.45%	8.42%	7.23%	31.10.2007
ДФ Елана Фонд Парижен Пазар	Смесен - балансиран	94.0754	94.0754	94.0754	4.20%	2.36%	2.64%	-2.18%	01.02.2008
ДФ Елана Долар Фонд	Смесен - консервативен	107.5870	107.5870	107.5870	4.94%	0.58%	5.52%	5.26%	01.07.2009
ДФ Елана Еврофонд	фонд в акции	100.9897	100.9897	100.9897	0.0000	N/A	N/A	N/A	15.11.2010
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	99.9898	99.9898	99.9898	0.0000	N/A	N/A	N/A	15.11.2010
Златен Лев Капитал АД	Смесен - балансиран	4.7793	4.7793	4.7793	-2.81%	7.70%	-4.70%	4.76%	08.07.1999
ИД Златен Лев	фонд в акции	0.9083	0.9083	0.9083	-14.65%	13.35%	-17.49%	-6.89%	01.06.2009
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	0.0000	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010
Капман Асет Мениджмънт АД	фонд в облигации	17.2500	17.2500	17.2500	-7.91%	6.83%	-9.27%	9.28%	28.09.2004
ДФ Капман Фикс	Смесен - балансиран	10.5538	10.5538	10.5538	-13.52%	8.87%	-15.60%	0.97%	05.01.2006
ИД Капман Капитал	фонд в акции	1.1378	1.1378	1.1378	-12.18%	11.36%	-13.70%	1.00%	10.05.2004
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	0.7772	0.7772	0.7772	16.46%	9.67%	-6.23%	6.42%	04.10.2006
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	1.0292	1.0292	1.0292	17.37%	10.30%	16.19%	0.46%	23.11.2007
ДФ Адванс Източна Европа	фонд в акции	131.4160	131.2195	131.2195	3.97%	3.21%	4.93%	6.08%	04.05.2006
Адванс IPO Фонд	Смесен - балансиран	14.1483	14.1483	14.1483	-5.98%	8.17%	-7.25%	1.77%	17.12.2004
КД Инвестмънт ЕАД	фонд в облигации	0.7355	0.7355	0.7355	-1.84%	15.21%	-4.41%	-6.91%	04.05.2006
ИД КД Облигации България	фонд в акции	794.3812	794.3812	794.3812	2.63%	3.39%	2.18%	-7.90%	09.05.2008
ИД КД Акции България	фонд в акции	712.8661	712.8661	712.8661	1.30%	3.88%	0.88%	-11.12%	09.05.2008
КТБ Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	11.4659	11.4659	11.4659	5.49%	1.16%	5.82%	2.88%	30.01.2006
КТБ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	121.0355	121.0355	121.0355	0.85%	5.13%	0.01%	2.27%	30.01.2005
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	6.8478	6.8478	6.8478	-2.78%	10.11%	-4.76%	-7.55%	30.01.2006
ОББ Асет Мениджмънт АД	фонд в облигации	10.1986	10.1986	10.1986	1.29%	2.35%	1.49%	1.09%	30.01.2009
ДФ ОББ Патримониум Земя	фонд в акции	7.8919							

Индекс на гения

2

► процента се понижи испанският индекс Ibxex 35 и достигна 9527.5 пункта

По време на борсовата сесия в петък измерителят загуби 195 пункта от стойността си. Сред основните причини за потъването на индекса продължава да е дълговата криза в Ирландия

Цената на среброто отчете понижение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 26.74 USD/тр.у. Причината за новия спад е доларът, който поскъпна за пореден път спрямо еврото

Стока на гения

4.15

► процента загуби памукът на борсата в Ню Йорк и достигна 2463.62 USD/m

На последната борсова сесия суровината поевтиня със 106 USD. След голямото поскъпване през предишните 3 сесии инвеститорите решиха да приберат печалбата си

Пазарите в Азия изпаднаха в нокдаун

Азиатските индекси регистрираха трета поредна губеща седмица, като този път основна вина имаше военният конфликт, разразил се на Корейския полуостров. Спекулациите за ново повишение на лихвените проценти в Китай и дълговата криза в Ирландия също допринесоха за трудната седмица, която преживяха борсите.

Много тежки последици предизвикаха появилите се в медиите публикации, че китайското правителство може да намали тавана за банковото кредитиране през следващата година. За 2010 г. Пекин постави квота от 7.5 трлн. юана, които банките можеха да отпуснат като кредити. По-рано през тази седмица стана ясно обаче, че банките почти са изчерпали квотата си, а година още не е приключила. За 2011 г. банковото кредитиране може да бъде ограничено до 7 трлн. юана (1.1 трлн. USD), твърдят анализаторите.

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

На фондовата борса в Сеул водещият индекс Kосpi се понижи с 1.3% до 1901.80 пункта

Регионалният индекс MSCI Asia Pacific потъна с 1.1% до 129.14 пункта и увеличи седмичната си загуба до 2%. Китайският Shanghai Composite на свой ред загуби 0.92% от стойността си и затвори при 2871.70 пункта. По този начин седмичната загуба на измерителя достигна 1.2%. Сред най-губещите акции нормално бяха тези на финансовия сектор. Разпродажбите на банкови книжа понижиха с 0.8% и главния

индекс в Хонконг Hang Seng. Неговата стойност слезе до 22 877.3 пункта, което е с 3.1% под нивото от миналата седмица.

Губещи бяха и пазарите в Япония. Индексът на сините чипове Nikkei 225 се понижи с 0.4% до 10 039.56 пункта, но беше сред малкото, които отбелязаха повишение от 0.1% на седмична база. Това обаче се дължи на факта, че във вторник, когато избухна конфликтът между Южна и Северна Корея, пазарите в Япония почиваха. Като друга причина може да се приемат и данните за дефлацията в страната, която е намалела наполовина до 0.7% на годишна база.

На фондовата борса в Сеул водещият индекс Kосpi се понижи с 1.3% до 1901.80 пункта и увеличи загубата си за седмицата до 2%. В Индия индексът на 30-те от най-големите и търгувани компании BSE Sensex 30 загуби 0.9% за деня и 2.3% за седмицата.

► Военният конфликт на Корейския полуостров не позволи на пазарите в Азия да се съвземат

ЧИМКИ BLOOMBERG

В рамките на пет сесии единната валута загуби над 3%

Красимир Стефанов,
"Логос"

На последната борсова сесия еврото се раздели с 1% от стойността си спрямо долара и се котираше за 1.3219 EUR/USD

Еврото стартира изминалата седмица с повишение, след като решението за отпускане на финансова помощ за Ирландия вбодушеви пазарните участници. За жалост обаче радостта им беше кратка. Впоследствие единната валута поевтиня с над 3.5%, достигайки ново двумесечно дъно при 1.3200 EUR/USD. За спада на единната валута най-голямо влияние имаша спекулациите около дълговата и политическа криза в Ирландия и

рискът от подобен ефект върху Португалия и Испания.

Това беше и основната причина, поради която пазарът игнорира тригодишния връх на индекса на потребителското доверие в Германия за декември и по-силните индекси на Франция и еврозоната. От своя страна американският долар получи солидна подкрепа от щатските данни, които показаха по-бързо нарастване на икономиката. Според изнесените данни ре-визираната стойност на БВП сочи ръст от 2.5% за трите месеца до края на септември. В подкрепа на щатската валута беше и разразилата се геополитическа криза на Корейския полуостров.

Към края на седмицата еврото задълбочи спада си, като основата на този нов силен натиск беше серията информации, предполагащи ново

► Дълговите проблеми на гържавите от еврозоната успяха да надделят над добрите икономически показатели в Германия и Франция

сериозно задълбочаване на европейската дългова криза. Заговорил се, че водещите страни от еврозоната и Европейската централна банка са препоръчали на Португалия да обяви нужда от спешна финансова

помощ. Германия също беше атакувана, като се отбелязва, че водещата икономика в еврозоната вече е заплашена от дългови проблеми с оглед "наливането" на пари по спасителните планове за другите страни.

Изминалата седмица стабилизира цената на зърното

В края на ноември цените на зърното по световните пазари се стабилизираха, а при някои дори започнаха да слизат надолу. В Чикаго пшеницата се котираше на 237 USD/т, а царевичата на 212 USD/т. На борсата в Будапеща европшеницата и царевичата леко поевтиняха, съответно до 421 лв./т и 342 лв./т. Маслодайният слънчоглед и рапицата, чиито цени се повишиха драстично в началото на месеца, сега се търгуват на 895 лв./т и 747 лв./т, като понижението за седмицата е съответно с 18 и 34 лв.

На Софийската стокова борса хлябната пшеница се предлагаше на 430 лв./т, царевичата на 360 лв./т, а търсенето на маслодаен

Таня Панайотова,
Софийска стокова борса

Бензин А 95 Н се търгуваше от 1741 до 1806 лв./хил. л, а дизеловото гориво за 1825 лв./хил. л

слънчоглед стигна 850 лв./т. За съжаление отговор на тези оферти не беше даден. В групата на хранителните стоки имаше сделки само за каменната сол на 38 лв./т, другите продукти не промениха цените си. На сесията за нехранителни стоки най-голямо търсене имаше отново при горивата.

ИАНМСП организира българско национално участие в Международното изложение за строителство, архитектура и дизайн ESOBUILD 2011 (1 – 3 март 2011 г., Лондон, Великобритания)
Краен срок за заявка на участие – 30 ноември 2010 г.
За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП – www.sme.government.bg

Френските университети се стремят към първите места в световните класации

Централизацията на управлението на висшите училища е доста сериозен проблем в Париж

► **Проф. Поше, проф. Алуш, какво предимство дава на студентите съвместната магистърска програма на Сорбоната и Софийския университет?**

Проф. Поше: Програмата, която разработихме, е предназначена за магистри по специалността „Човешки ресурси и социална отговорност“. Тя беше реализирана в Института по бизнес администрация към Сорбоната за първи път още преди около 10 години, мисля.

Проф. Алуш: Основахме програмата в Сорбоната преди 35 години.

Проф. Поше: Курсът дава допълнителна магистърска степен и е насочен към хора с повече опит в областта на човешките ресурси. Предназначен е за мениджъри на компании, които искат да обогатят знанията си. Програмата е вечерна, защото студентите са работещи хора. Те идват на лекции вечер след работа или в събота и неделя. Програмата е много търсена във Франция, дава доста добри резултати. Затова решихме да я разширим, като създадем неин клон и в България. Програмата тук следва абсолютно същия модел на обучение, както в Сорбоната.

► **Казахте, че програмата е много успешна във Франция. Какви са наблюденията ви за България?**

Проф. Поше: Тя все още

не е добила достатъчно популярност тук, защото я откряхме само преди 2 години. В момента сме в период на изпитание и на набиране на студенти. Започнахме с 13 души първата година.

► **Какви са впечатленията ви от българските студенти?**

Проф. Алуш: Нашите студенти отдавна са завършили образованието си. Те имат солиден трудов стаж зад гърба си. Средната им възраст е около 35-40 години. Много от тях работят в големи компании.

Проф. Поше: Те имат голям опит в областта на човешките ресурси, затова целта на програмата е да задълбочим знанията си по отношение на теоретичната страна на човешките ресурси

и социалната отговорност. Програмата не е толкова практически ориентирана, защото те вече имат доста добра подготовка в тази сфера.

Проф. Алуш: Докато учат, студентите не изоставят кариерата си, напротив, продължават да работят усилено в своите компании.

Преподавателите от Франция идват в България всеки петък сутрин, а лекциите са петък вечер, цялата събота и неделя. И така два пъти в месеца. Целият курс продължава година и три месеца.

► **В България имаме много проблеми с образователната система. Твърдите, че нивото на университетите ни силно е**

паднало през последните години и студентите не са добре подготвени. Вие имате ли такива наблюдения?

Проф. Поше: Не бихме искали да съдим българските си колеги или пък да даваме оценка за нивото на университетите тук, защото не познаваме системата достатъчно добре.

Нашите наблюдения проистичат от сътрудничеството с българските ни колеги. В магистърската програма, която правим съвместно със Софийския университет, 15% от преподавателите са българи и мисля, че студентите ни са много доволни от тях.

Проф. Алуш: Аз смятам, че студентите, които идват при нас, са доста добре подготвени.

► **Пазарът на образованието стана много мобилен и студентите вече много повече се оглеждат, проучват висшите училища, преди да решат къде да продължат образованието си**

рейтингови класации. Защото може би знаете, те напоследък станаха много важно средство за привличане на студенти, особено чуждестранни. Пазарът на образованието стана много мобилен и студентите вече много повече се оглеждат, проучват висшите училища, преди да решат къде да продължат образованието си. Френските университети не се котират добре в световните класации. Те отстъпват пред американските и британските. Затова в момента ние хвърляме доста усилия в проучвания, които да ни покажат как да се представяме по-добре в тези класации. Залагаме много на научноизследователската дейност, колегите пишат все повече статии по дадени проблеми за международни научни списания.

► **Каква е системата на финансиране на университетите във Франция?**

Проф. Поше: Ние имаме държавни университети с публично финансиране и разбира се, частни университети, които обаче не са много.

Нашата система е по-скоро хибридна. Имаме много висши училища, които се управляват от настоятелства, затова те се финансират смесено - чрез публични и частни средства. В държавните университети редовните студенти плащат много ниски такси. Допълнителните магистърски програми са много по-скъпи, но те се заплащат от компаниите, които изпращат служителите си на обучение.

Елена Петкова

JOB TIGER ОРГАНИЗИРА ПОРЕДНА БРАНШОВА СРЕЩА С РАБОТОДАТЕЛИ

На II-рата информационна среща ще участват компании в сферата на икономиката и финансите

На 1 декември 2010г. в СТЦ Интерпред, София ще се проведе втората по рода си Браншова среща с работодатели. Компании в сферата на икономиката, финансите, търговията и маркетинга ще се срещнат с търсещи работа студенти, специалисти и неспециалисти, на които ще предоставят възможност за професионално развитие.

Работодателите ще популяризират дейността си и ще обявяват отворени работни позиции, както в директни срещи с кандидатите, така и на специално организирани фирмени презентации.

Събитието е част от серията специализирани „Браншови информационни срещи с работодатели“, провеждани в 4 последователни месеца през 2010 и 2011г.

Повече за срещите можете да научите на www.jobtiger.bg.

JobTiger®

Визитка Кои са проф. Кристин Поше и проф. Жозе Алуш

► Проф. г-р Кристин Поше е декан на Института за управление на предприятието към Университета Пантеон-Сорбон в Париж от май 2009 г. От септември 2004 г. тя е преподавател в университета. Областите, в които е специали-

зираща, са организационно и корпоративно управление.

► Проф. г-р Жозе Алуш е директор на магистърската програма в Париж и София „Мениджмънт на човешките ресурси и социалната отговорност на предприятието“. Проф. Алуш работи в Института за управление на предприятието към Университета Сорбон, Париж (Institut d'Administration des Entreprises de Paris University

of Paris I - Pantheon Sorbonne) и е изтъкнат специалист в областта на социалната отговорност на фирмите и човешките ресурси с множество публикации. Той е с огромен административен опит в създаването и управлението на програми за обучение на професионалисти, организирани от Института в сътрудничество с групи университети и организации във Франция и чужбина.

Телевизия BULGARIA ON AIR (БЪЛГАРИЯ ОН ЕР)

търси водещи специалисти за пълно или непълно работно време от сферата на банковото дело, финансите, инвестиционните къщи, стоковите и фондови пазари за автори, водещи и консултанти на специализирана телевизионна и радио продукция.

BULGARIA ON AIR е нов проект на медийната карта на страната. Програмата на медиите ще бъде с подчертан бизнес-профил, 24 часа, 7 дни в седмицата.

Моля, изпращайте вашите кандидатури (автобиография и снимка) на електронна поща: office@bulgariaonair.bg

ИНФРАСТРУКТУРА

2011 година - отново под
знака на магистралите

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Очаква се да започне
строителството
на близо 100 км
нови аутобани

След ударния старт на строителството на три лота от магистрала „Тракия“ тази година през 2011 г. се очаква да започне работата по отсечки от още три магистрала. Подготовката на тръжните документи е на финала и до седмици ще бъдат обявени конкурсите за изпълнители на лотовете от „Струма“ и „Марица“. До края на годината се очаква и стартът на процедурата за избор на изпълнител за 8.5-километровия участък от магистрала „Хемус“ при гара Яна. Така аутобаните за втора поредна година се очертават като ключови проекти в пътната инфраструктура и главно поле за конкуренция между строителните и консултантските компании.

**Проекту
в развитие**

Ако работата на Национална агенция „Пътна

инфраструктура“ (НАПИ) върви по план, само следващата година ще започне строителството на близо 100 км нов магистрален път. До две седмици агенцията ще обяви конкурса за изпълнители на лот 1 и лот 2 от магистрала „Марица“, съобщи изпълнителният директор Божидар Йотов. Те са с обща дължина 66 км и включват участъците Оризово - Димитровград и Димитровград - Харманли. Двете процедури трябваше да стартират още през втората половина на ноември, но се наложи отстраняване на забележки по тръжните документи. До края на май трябва да бъдат избрани изпълнители, а строителството ще започне месец по-късно. Десет дни след конкурсите за изпълнител ще бъдат пуснати и тези за надзор.

Още в началото на годината ще бъдат обявени

конкурсите за лот 1 и лот 4 на магистрала „Струма“. За лот 1, който включва участъка Долна Диканя - Дупница и е с дължина 16.8 км, процедурата се очаква още през първите дни на януари. Конкурсът за лот 4 между Сандански и Марикостиново е насрочен за края на същия месец. „Очакваме строителят на първия участък да е ясен до юли, а този на втория - до август/септември. Съответно строителните работи може да започнат месец по-късно“, посочи Божидар Йотов. Успоредно с това ще бъдат обявени и тръговете за строителен надзор.

До края на тази година трябва да започне и изборът на изпълнител на 8.5-километровата отсечка от магистрала „Хемус“ при гара Яна. Там обаче ще се наложи препроектиране заради концесиите на три находища за инертни материали, разположени по трасето на бъдещия магистрален участък. „По тази причина решихме строителството да бъде възложено на инженеринг, т.е. изпълнителят да е и проектант. Той ще предложи вариант и ще го изпълни. Това е единственият начин да излезем

от много сериозна и дълга процедура по проектиране“, обясни Божидар Йотов.

Ремонти

Догодина продължават и ремонтите на второкласна и третокласна пътна мрежа със средства по Оперативна програма „Регионално развитие“. Рехабилитацията на 13 отсечки вече тече, а до седмици се очакват тръговете за втората група от 26 пътни участъка. До момента по тази програма са реализирани икономии от 63 млн. лв. главно чрез по-ниските цени, с които фирмите играят на тръговете. С част от тези пари - около 46 млн. лв., се финансира разширението на 3.6 км от южната дъга на софийския околоръстен път при жк „Младост“. Още 100 млн. лв. се очаква да бъдат спестени след провеждането на тръговете от предстоящия втори етап на програмата. Така очакванията са догодина размерът на постигнатите икономии да доближи 150 млн. лв., което ще даде възможност на пътната агенция да заложи трети етап с нови отсечки за ремонт. Все още не е ясно кои пътни участъци ще бъдат включени в него, но

вече има списък с чакащи на обща стойност над 300 млн. лв. „При всички случаи обектите ще бъдат пресети след съгласуване с комисията по регионална политика в парламента. Трябва да е прозрачно как се избират проектите“, заяви Божидар Йотов. Той е оптимист, че и при третия етап на програмата за пътна рехабилитация ще бъдат спестени средства, които ще позволят нейното продължаване с четвърти етап. Според Божидар Йотов пътищата са приоритет и трябва да бъдат направени сега, когато за тази цел се отделят средства от ЕС. „Друга възможност за пари от фондовете може и да няма. Новите приоритети, за които ще се отделят пари през следващия програмен период 2014-2020 г., ще бъдат зелената енергия и енергийната ефективност“, посочи той.

Именно сега е моментът да се инвестира в инфраструктурни проекти. Дори финансовият министър Симеон Дянков каза, че догодина правителството може да емитира заем на външните пазари и част от тези пари ще се насочат за изграждане на пътища.

Рагостина Маркова

**График
Новите
магистрали****„Марица“**

- ▶ Ще свързва магистрала „Тракия“ с ГКПП „Капитан Ангреево“ на българо-турската граница. Тази година бяха пуснати 31 километра от нея между Харманли и Свиленград. Включва ново строителство на 67 км.
- ▶ Лот 1 - Оризово - Димитровград, дължина 31.6 км
- ▶ Лот 2 - Димитровград - Харманли, дължина 34.4 км
- ▶ Прогнозен бюджет 209 млн. EUR
- ▶ Начало на строителните работи - април/юни 2011 г.
- ▶ Очаквано завършване - май/юни 2013 г.

„Струма“

- ▶ Част от Коригор щ 4 в отсечката от пътен възел „Даскалово“ до ГКПП „Кулата“.
- ▶ Остават за изграждане 132 км от Долна Диканя до граничния пункт, разделени на четири участъка.
- ▶ Лот 1 - Долна Диканя - Дупница, дължина 16.8 км - старт през 2011 г.
- ▶ Лот 2 - Дупница - Благоевград, дължина 34 км
- ▶ Лот 4 - Сандански - Марикостиново, дължина 15 км - старт през 2011 г.
- ▶ Обща стойност на трите лота - 250 млн. EUR
- ▶ Начало на строителството на лот 1 и лот 4 - август/септември 2011 г.
- ▶ Очаквано завършване - май/юни 2013 г.
- ▶ Лот 3 - Благоевград - Сандански, дължина 67.5 км
- ▶ Предстои проектиране през 2011 г.
- ▶ Строителството се очаква в периода 2014-2020 г.
- ▶ Прогнозна стойност 350 млн. EUR

„Хемус“

- ▶ Връзка между околоръстния път на София и пътен възел „Яна“ - дължина 8.5 км
- ▶ Прогнозна стойност - 32 млн. EUR
- ▶ Начало на строителството май/юни 2011 г.
- ▶ Очаквано завършване - декември 2012 г.

1.2 млрд. лв. за пречиствателни станции чакат да бъдат усвоени

Само 9 от общо 70 общини са подали проекти за финансиране на пречиствателни станции в екоминистерството

Едва 9 от общо 70 общини, които нямат пречиствателни станции за отпадни води, са подали проекти за изграждането им в Министерството на околната среда и водите (МОСВ) към началото на ноември. Това са Айтос, Дряново, Чирпан, Елин Пелин, Левски, Разлог, Смолян, Радомир и Попово. Липсата на тези съоръжения е един от най-големите проблеми на България във водния сектор. До края на тази година всички български общини с над 10 хил. жители - общо 124 на брой, трябваше да са изградили пречиствателната инфраструктура или да ремонтират вече съществуващите стари съоръжения. До 2014 г. и всички останали по-малки населени места трябва да ги последват. Такива са изискванията на специална директива на ЕС, които страната ни е поела ангажмента да изпълни. Ресурсът в размер на общо 1.2 млрд. лв. е отпуснат по линия на еврофондовете.

Твърде галеч от целите

Реалността обаче е съвсем друга. След безброй скандали и нередности в проектите по време на управлението на предишното правителство и предупреждения от страна на Брюксел, че е възможно да блокират парите, правителството на ГЕРБ само замрази средствата след идването си на власт.

„ До края на тази година всичките 124 български общини с над 10 хил. жители трябваше да са изградили пречиствателната инфраструктура или да ремонтират вече съществуващите стари съоръжения

► За разлика от модерните съоръжения в повечето европейски страни в България пречиствателните станции масово не отговарят на изискванията за пречистване на водите

То преразгледа и ревизира вече подадените проекти и в крайна сметка рестартира процедурите. По този начин обаче се получи значително забавяне.

Сега крайните срокове за подаването на проектите, определени от МОСВ, са юни 2011 за общините, които са в съвсем начална фаза на проектна подготовка (около 40 на брой), и февруари 2012 г. за тези, които са приоритетни и са в

по-напреднала фаза. Всички общини трябва да планират строителните работи така, че те да приключат не по-късно от 31 декември 2014 г. Дали и в Брюксел са съгласни с това удължаване на сроковете, или страната ще търпи санкции, тепърва ще става ясно.

Мръсното море

По-важен обаче е фактът, че България няма да преработва голяма част от отпадните

си води още поне пет години. А това е проблем, който е особено сериозен по Черноморието. Там се намират около 20 или една трета от всички пречиствателни станции за отпадни води в България, но 90% от тях не отговарят на съвременните изисквания за механично и биологично пречистване на водите. Съоръженията са стари и претоварени заради бума на строителството на хотели. Те масово не смо-

гат да пречистят отходните води качествено и по плажовете се изливат тонове нечистотии. Особено остър е този проблем в големите курорти като "Слънчев бряг" и "Златни пясъци". Директивата на ЕС изисква и съоръженията по брега да се зауставят минимум на миля навътре в морето. Местата, където това се случва обаче, се броят на пръстите на едната ръка.

Лош имидж

Има и курортни селища, където пречиствателни станции липсват, а нуждата от тях е огромна. Това се отнася с особена сила за Созопол и околностите му, където строителството е мащабно, а съоръжението се строи вече шест години и съвсем не е на финалната права. Без съоръжение са и иначе красивите местности Ахтопол и Синеморец, както и някои селища по Северното Черноморие. Водите там са видимо кристални, но както

„ България няма да преработва голяма част от отпадните си води още поне пет години. А това е проблем, който е особено сериозен по Черноморието

знаем, най-същественото е невидимо за очите.

От всичко това особено страда обаче имиджът на българските курорти, защото стомашните проблеми и дори епидемии с първоизточник мръсното море бушуват всяко лято. Мръсотията по Черноморието намира широк отзвук и в чуждата преса в материали със заглавие "Никога вече на море в България".

Ани Когжауванова

Пари

РЕГИОНАЛНА БИЗНЕС КОНФЕРЕНЦИЯ „ГЕПАРД” 2010

РЕГИОН СЕВЕР

САКТИВ®

КЛАСАЦИЯ НА НАЙ-ДИНАМИЧНО РАЗВИВАЩИТЕ СЕ КОМПАНИИ ВЕЛИКО ТЪРНОВО, РУСЕ, ГАБРОВО, ЛОВЕЧ, ПЛЕВЕН, ВРАЦА, МОНТАНА, ВИДИН

ТЕМИ:

- МЕЖДУФИРМЕНА ЗАДЛЪЖНОСТ И ЗАБАВЯНЕ НА ПЛАЩАНИЯ
- ФИНАНСИРАНЕ НА БИЗНЕСА

ДАТА:
8.12.2010 Г.

ЧАС:
10.00 Ч.

МЯСТО:
ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ХОТЕЛ ЯНТРА

За информация и регистрация: тел. 02/ 4395 848, 02/ 4395 850 events@pari.bg http://events.pari.bg

Сподкрепата на:

Реалност Половината населени места имат канализация

► В момента канализационна мрежа имат едва 55% от населените места, каза преди дни зам.-министърът на околната среда и водите Ивелина Василева.

► Средствата по Опера-

тивната програма "Околна среда" са проекти за изграждане на пречиствателни съоръжения в големите градове, като срокът за кандидатстване е февруари 2012 г. С остатъчния финансов ресурс ще бъдат финансирани проекти за изграждане на пречиствателни и канализационни съоръжения в по-малките общини с население между 2000 и 10 хил. души, обясни Ивелина Василева.

Публично-частното партньорство е алтернатива на еврофондовете

Концесиите на летищата във Варна и Бургас са сред малкото примери за подобни проекти в областта на инфраструктурата

С приемането на България в ЕС се откриха множество възможности за финансиране на инфраструктурни проекти в сектора транспорт и околна среда от европейските фондове. Наред с това се заговори и за създаването на т.нар. публично-частни партньорства (ПЧП) в тази сфера.

Примери до момента обаче почти няма, въпреки че много общини създадоха смесени дружества с частни инвеститори, в които общините апортираха земи, а инвеститорите осигуриха финансиране. Този модел може да се нарече съвместна инвестиция, но не и публично-частно партньорство.

Всъщност публично-частното партньорство означава частна фирма да започне да предоставя от името на държавата социално значима услуга или такава, от която се ползват широк кръг потребители. Според Eurostat, за да бъде класифицирана една сделка като ПЧП, частният партньор трябва да поеме строителния риск и поне един от двата риска - за наличност на предоставяната услуга или за нейното търсене. Тази класификация обаче ще бъде ревизирана, тъй като в западноевропейските държави се реализираха големи сделки, като асоциираният с тях дълг чисто счетоводно бе отразен по балансите на частния партньор. А това на практика може да се класифицира като „скрит“ държавен дълг.

Кой осъществява проектите

Основният начин за структуриране на едно публично-частно партньорство при големите инфраструктурни проекти е т.нар. проектно финансиране. При него финансиращата институция осигурява капитал за проекта на база на очакваните парични потоци, които той ще генерира. В този случай се предполага, че приходите ще са достатъчни за покриване на текущите задължения (оперативни разходи и изплащане на дълга), като не се иска допълнителна гаранция от участниците в

Възможност Пенсионните фондове да финансират инфраструктура

► Световната криза затрудни реализирането на проекти посредством проектно финансиране. Основната причина е липсата на ликвидност във финансовия и реалния сектор, която в съчетание с банковите фалити доведе до нарастване на риска и на лихвените равнища. В тази ситуация проектно финансиране се конкурира за осъгден ресурс редом с по-атрактивни корпоративни алтернативи. Това поставя под изпитание жизнеспособността на сегашния модел на публично-частните партньорства и налага реорганизирани на тази дейност. На първо място в свързаното с нея проектно финансиране трябва да се включат международни институции като Световната банка, МВФ

и гр. Държавата също може да подкрепи публично-частните партньорства чрез:

► Ефективно законодателство (например Закон за ПЧП) с цел регламентиране и улесняване на сделките

► Засилване ролята на Българската банка за развитие като институция, пряко финансираща инфраструктурни проекти на търговски принцип, и утвърждаване на Гаранционния фонд към нея като гарант

► Създаване на инструменти за съвместно кредитиране

► Стимулиране участието на българските пенсионни фондове в прякото финансиране на големи проекти чрез промени в Кодекса за социално осигуряване, който да им позволи подобна дейност

► Създаване на Държавен инфраструктурен фонд. Той ще финансира големите инфраструктурни проекти в България, които ще се реализират като публично-частни партньорства

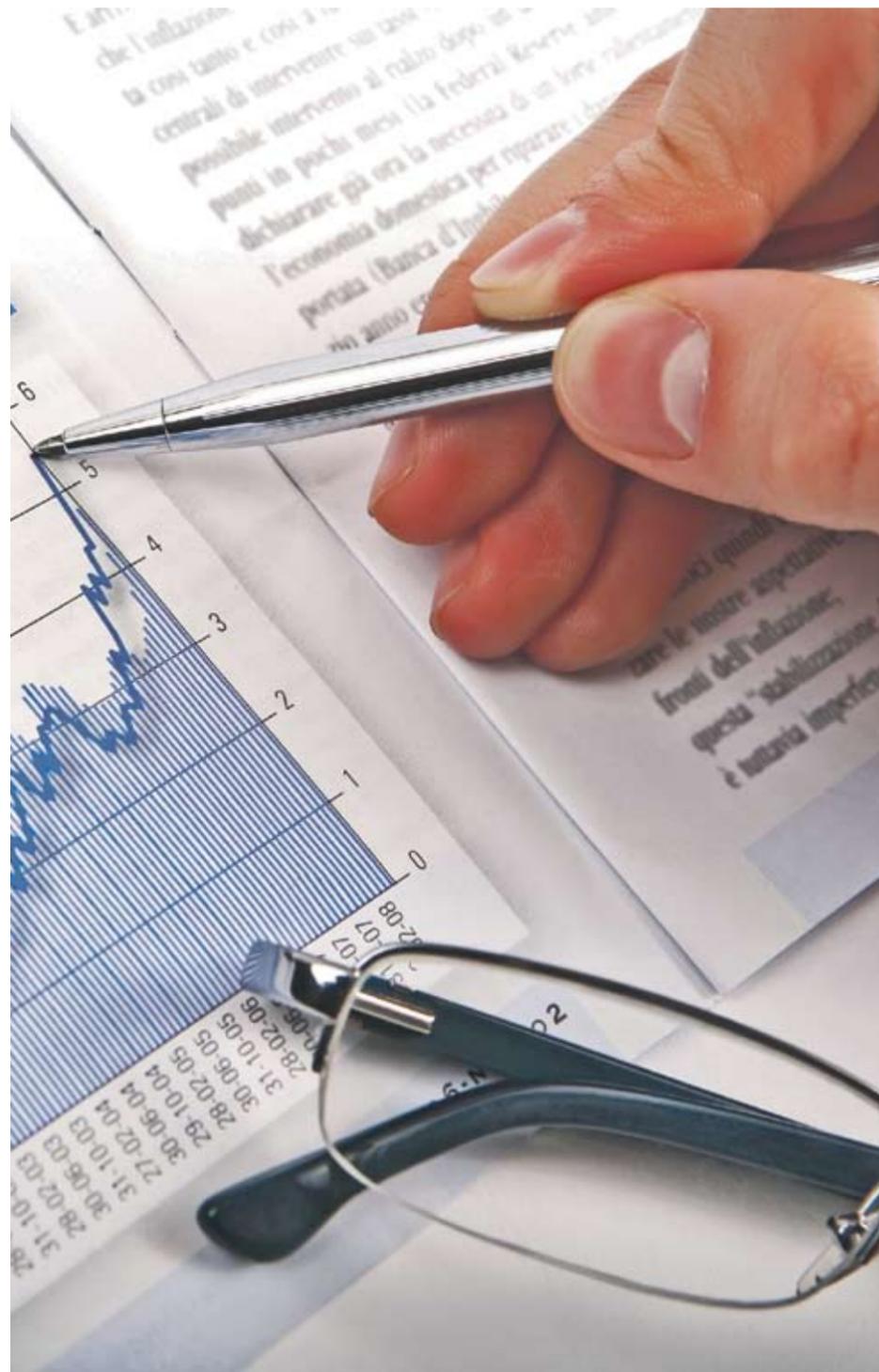
„ Публично-частното партньорство означава частна фирма да започне да предоставя от името на държавата социално значима услуга

чение на времето в зависимост от пазарната конюнктура. Така например ако то е формирано от строителна компания и компания, която поема дългосрочно поддръжката на обекта, строителната компания може да „излезе“ от проекта, когато строителството приключи. Това може да стане чрез продажба на нейния дял на останалите акционери, на външни инвеститори или чрез IPO.

Намиране на средства

Финансирането на проект в областта на публично-частното партньорство може да стане със собствен капитал и банков заем. Алтернатива на заема е издаването на облигационни емисии посредством секюритизиране на бъдещите вземания по проекта. Обикновено съотношението собствен/привлечен капитал е 10:90, но то може да варира. Вследствие на финансовата криза вече се изисква по-голям процент самоучастие, около 30-40%.

Между финансиращата институция и публичния партньор се подписва т.нар. пряко споразумение, което й дава право да подменя този партньор, в случай че дружеството със специална цел оперира неефективно и не успява да покрива задълженията си към кредиторите. По този начин финансиращата институция до голяма степен гарантира не само своите интереси, но и изпълняване на задълженията на частния партньор спрямо публичните власти.

„ Характерни за България са опитите на публичната администрация да участва като акционер в проектните дружества

Примери

До момента в България почти няма примери за ПЧП проекти, реализирани на базата на проектно финансиране (с изключение на концесията на летищата Варна и Бургас, фериботен комплекс „Силистра - Кълъраш“ и концесията на „Софийска вода“). Част от причините са непознаване на материята, нежелание на банките да осъществяват подобен род финансиране поради некачествено подготвени проекти. Друга причина е, че в момента Законът за концесиите за-

бранява финансиращата институция да има право на встъпване (step-in right) - право да избере нов концесионер, ако настоящият не изпълнява добре задълженията си. Друга тенденция, характерна за България, са опитите на публичната администрация всячески да участва като акционер в съответното проектно дружество. Като причина се изтъква желанието на държавата за пряк контрол върху проекта. Подобно поведение обаче крие негативи, тъй като държавата не е подготвена за финансовите и правните аспекти на корпоративното управление. Подобни смесени дружества може да доведат и до нелоялна конкуренция, ако участват в търговете за реализация на ПЧП проекти със сходна характеристика.

До момента практиката в България показва, че създаването на подобни смесени дружества (в повечето случаи без проведен конкурс, което е недопустимо) както на национално, така и на

общинско ниво води до неефективност, непрозрачност и сериозни загуби за държавата като цяло.

Поради малкия размер на българския пазар и липсата на качествено подготвени проекти сделките (включително и публично-частни партньорства), които биха се сключили на база проектно финансиране, ще бъдат единични. По тази причина трябва да се търсят по-гъвкави механизми за финансиране на по-малки проекти, които ще се реализират предимно на общинско ниво. Подобен механизъм би могло да се приложи чрез инструмента на Европейската комисия за финансов инженеринг - JESSICA, като много прецизно бъде определен обхватът на проектите, които ще бъдат финансирани, както и формата на самото финансиране - заемно, дялово, гаранционна схема или комбинация от трите.

Любомир Филипов*

*Авторът е експерт по публично-частни партньорства и финансов инженеринг

40

► процента вече е изискуваното самоучастие в проектно финансиране

Интервю Андриана Георгиева, изпълнителен директор на Българска браншова камара „Пътища“

Най-ниската цена изигра лошата шега в пътните конкурси

Големият резерв в строителството са шосетата от общинската мрежа

► **Госпожо Георгиева, през 2011 г. започва работата по отсечки от три магистрала, както и по рехабилитация на нови участъци от републиканската пътна мрежа. Ще осигурят ли тези проекти достатъчно натоварване за пътностроителните фирми?**

- В никакъв случай няма да е достатъчно, но като цяло очаквам ситуацията да е по-добра от тази година. Сега едва през втората половина на годината започна някакво строителство, защото процедурите са дълги и отнемат технологично време. Освен това сезонният фактор в нашата дейност има силно влияние. Принципно очакваните нови участъци от магистрала ще заемат ресурсите на големите фирми. Евентуалното възлагане на нови отсечки по Оперативна програма „Регионално развитие“ също ще се отрази добре на бранша. В проектобюджета четохме, че може би ще се иска заем за 88 млн. лв. от Международната банка за развитие по проекта ФАСЕП за ремонт на мостове. Това също ще създаде заетост на фирмите.

► **Към нашия строителен пазар вече се ориентират и много чужди компании. Конкурентни ли са българските фирми в пътното строителство, за да се преборят за поръчки?**

- Да, определено. Друг е въпросът, че дори изпълнителят да е чужда фирма, тя наема български подизпълнители. Ресурсите, материалите, техниката и хората, които я управляват, пак са местни. Опитът досега показва, че при някои обекти до 80-90% от работата се възлага на български подизпълнители. Другата практика е големи чужди инфраструктурни компании да работят в различните страни с местни филиали. Една местна компания много по-добре познава ресурсите, източниците на материали, знае откъде да наеме хора, какви цени да предложи на подизпълнителите. У нас вече имаше случай с португалската фирма „Лена“, която работеше на пътен участък край Благоевград и асфалтовата база на конкурентна фирма им беше буквално на пътя. От местната компания обаче не им дадох материал и се наложи да си карат от София.

► **Данните на Камарата на строителите в България показва пренасочване на фирми, доскоро активни в сградното строителство, към инфраструктурата. Към**

какви дейности се ориентират те?

- Към всички, които имат възможности да изпълняват. Има малки фирми, които разполагат с изкопна техника, бетоновози, самосвали. Те се насочват по-скоро към водните проекти, където не се изисква строго специализирана техника. За да навлязат в пътното строител-

” **Тенденцията за навлизане в пътното строителство ще продължи, защото фирмите просто нямат работа**

ство, по-скоро се сдружават с пътностроителни компании, които разполагат с техника и квалифициран персонал. За този тип дейност трябва да се управляват машини като асфалтопологачи, валежи, пътни фрези и други, които не се използват във високото строителство. А тези машини се управляват и от специализиран персонал. Дори за зимното почистване се изискват подготвени хора, защото не всеки може да управлява голям камион с гребло, особено в градски условия и на оживени пътища. Като цяло тази тенденция за навлизане в пътното строителство ще продължи, защото фирмите просто нямат работа.

► **Наскоро един от пътните експерти заяви, че до момента в България няма магистрала, завършена в срок и на първоначалната си цена. Какво трябва да се промени в тръжните процедури?**

- Първото и най-важно условие е водещ критерий при конкурсите да не е най-ниската цена, а икономически най-изгодната оферта. Очевидно, че при критерия за най-ниска цена ценообразуването става малко на хазартен принцип. Ние за зимното поддържане например предложихме, ако само цената е определящата, офертите да се оценяват при показател „средна цена“. Защото най-ниската предложена цена води до рисков минимум и може да изиграе лошата шега както на изпълнителя, така и на възложителя. Възможно е фирмата да изпълни поръчката, но без да има ресурс за нови технологии. Няма и резерв за непредвидени усложнения. В този случай рискът е голям и за двете страни. Затова критерият трябва да се промени и фирмите да се преценяват по действителните им възможности.

► **Какви други фактори се взимат предвид в този случай?**

- Най-вече опитът на кан-

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка Коя е Андриана Георгиева

► Инж. Андриана Георгиева е завършила Висшия институт по архитектура и строителство (сега УАСГ) с профил пътностроителство. ► В периода между 1979 и 1994 г. е работила последователно като специалист по ремонт и поддръжка в ГУП Окръжно пътностроителство-София

дидата - изпълнени обекти, техника, достатъчен персонал. Оценява се дали има ресурс да изпълни поръчката. Дори да наеме подизпълнители, основните ресурси трябва да са негови.

► **От строителната камара преди време цитираха куриозни срокове и гаранции, които фирмите предлагат, за**

и като главен специалист в представителството на ДСО „Промишлено строителство“ в Москва.

► От 1994 до юли 2007 г. е била началник на отдел „Поддръжка и ремонт републикански пътища“ в Изпълнителна агенция „Пътища“.

► В Българска браншова камара „Пътища“ работи от август 2007 г. - първоначално като главен секретар, а от юни 2010 г. - като изпълнителен директор.

да печелят поръчки. Как може да бъдат преодолени тези слабости?

- Има такива случаи и причината за тях е, че възложителите често слагат сроковете за изпълнение и гаранциите в състава на критерии. Това не трябва да се допуска. Всеки обект си има срок на изпълнение и той трябва да бъде предварително оп-

ределен от възложителя. Същото е с гаранциите - те са нормативно определени в Закона за устройство на територията и в живота, който самите производители дават на продуктите си. В същото време в много общински търгове се натъкваме на истински куриози - например в една процедура на Столичната община имаше критерий за най-ниска часова ставка, и то при търг за внедряване на нова технология. При подобен критерий какви хора се очаква да работят по този проект?

► **Достатъчно активни ли са общините в търсенето на възможности за поддръжка на инфраструктурата си?**

- Активни са и вече има доста интерес към ОП „Регионално развитие“ от тяхна страна. В сайта на министерството на регионалното развитие видях, че вече са финансирани

проекти за 136 млн. лв. за общинска пътна мрежа. Одобрили са проекти за още 114 млн. лв. Така че за мен големият резерв в строителството са общинските пътища. Това е четвъртокласна мрежа от 17 хил. км в много лошо състояние. Общините нямат пари и капацитет за нейната поддръжка и в резултат някои общини имаше критерий за най-ниска часова ставка, и то при търг за внедряване на нова технология. При подобен критерий какви хора се очаква да работят по този проект?

Рагостина Маркова

Загубено време и пари в задръстванията

Нов план за организацията на движението в София, този път за 2.3 млн. лв., предлагат от британската компания "Мот Макдоналд"

Времето е пари. Загубеното време за пътуване е загуба на обществени пари. Така започна презентацията на новия план за градска мобилност, който беше представен от Том ван Вурен, директор "Транспортно планиране и моделиране" в "Мот Макдоналд". Според консултанта твърде големият трафик и липсата на паркоместа правят центъра на София неприятен, небезопасен и ограничават възможността и желанието за престой на гражданите. Факти, които много отдавна са известни на всички жители на столицата.

Проблеми стари, консултанти нови

От години София е изправена пред тежък проблем, свързан с увеличаването и усложняването на трафика, който я превръща в опасно и непривлекателно място. Конкретните мерки засега се изчерпват единствено в търсене на консултанти отвън. "Макдоналд" са поредната консултантска компания, която ще помага да си подредим къщата, наречена столица.

Първият консултант, който Столичната община нае преди 6 години за 250 хил. EUR, беше японската фирма "Падеко". След това имаше и холандски консултанти. За да се стигне до днес, когато британската фирма "Мот Макдоналд" представи своите виждания за трафика на града. Този път планът е за 2.3 млн. лв. Срокът е 5 години. А целта е с минимални разходи да се постигнат максимални резултати. Предложенията на компанията са много.

Стимули

От "Мот Макдоналд" препоръчаха да се обезопасяват рисковите кръстовища, като това на 4-ти километър. Трябва да се вземат мерки за повишаване на надеждността и привлекателността на градския транспорт, както и да се стимулират софиянци да се преориентират към градския транспорт. Консултантите са разработили проекти за изграждане на буферни гаражи и паркинги на входно-изходните магистрала. Освен това те предлагат да се повишат цените за паркиране в сините зони.

Пеша

Акцентът на плана за движението в София е поставен върху поощряване на пешеходците и колоезда-

▶ Пет години ще са нужни за осъществяване на плана за организацията на движението в столицата

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

„**Неизбежно е за София да предприеме строги мерки. Алтернативата е блокиран град, който ще понесе големи икономически загуби**“

Том ван Вурен, директор "Транспортно планиране и моделиране" към "Мот Макдоналд"

чите. Според "Мот Макдоналд", за да слязат хората от колите си и да тръгнат пеша, трябва да се поддържа добре пешеходните и веломаршрутите, да се сведат до минимум опасните за катастрофи точки, както и да се подобри уличното осветление.

Консултантите са категорични, че трябва да се повиши информираността за ползите от активния начин на живот. Маркетингът на алтернативните начини

за придвижване е сред основните цели за популяризирането на активното движение.

Мерки

Важен метод за намаляването на задръстванията според консултантите е поощряването на прехвърлянето от коли на обществен транспорт. Те препоръчват да се подобрят капацитетът и предвидимостта на градския транспорт, така че времето за стигане от точка А до точка Б всеки ден да е постоянно. Основна цел е оптимизирането на лентите за градски транспорт, пешеходните и веломаршрутите. Беше обсъдено и преминаването с предимство на автобуси, трамваи и тролеи на светофарите.

Разглеждат се подробно всички аспекти, свързани с подземното и наземното паркиране - цени, капацитет на улицата за влизачи и излизачи коли, както и на тротоарните площи, осигуряващи сигурност и спокойствие на пешеходците. Мисли се и за защита на интересите на живущите в централните райони, ко-

ито няма къде да оставят колите си поради притока на служители.

И технологиите влизат в действие

Консултантите наблегнаха и на преимуществата, които ни предлагат съвременните технологии и достижения - подмяната на светофарите с микропроцесорни контролиращи устройства, използване на детектори за движение, оптимизиране на зелените вълни, електронни пътни знаци с променящо се съдържание, достъп от самата кола до данни за пътя и за свободните паркоместа. Те предлагат и изграждането на електронната община, която ще представлява интегрирана информационна система за контрол и управление на София.

На представянето стана ясно, че общината не може да реализира всички проектни предложения, но от компанията казаха, че ще подготвят наши екипи, които по-нататък да поемат нещата в свои ръце. За целта са разработени подробни препоръки, отчети и

нови инициативи. Един от основните проблеми, пред които е изправена общината, е липсата на достатъчно статистически данни, за да се изгради модел за организацията на движението. Въпреки това според зам.-председателя на общинския съвет Мартин Заимов е по-добре да се вземат решения на експериментална основа, отколкото да не се промени нищо, защото няма достатъчно информация.

Общината дори планира да принуждава служителите си да не използват коли и да субсидира други компании да го правят. Предвижда се и стимулиране на фирмите за снабдяване на магазини да намалят размера и броя на камионите в центъра на града.

Според Заимов планът е реалистичен и София има много добра база за реализация на решенията в него. В София има добро процентно разпределение на автомобили и градски транспорт, коментира той. Почти 50% от хората се придвижват с градски транспорт и 10% ходят

пеша. Повечето градове в Европа мечтаят за такъв процент, категоричен е зам.-председателят на общинския съвет.

Теогора Мусева

700

▶ хил. са автомобилите в София

10

▶ процента редукция на трафика за 5 години обещава консултантът "Мот Макдоналд"

4

▶ млн. лв. годишно са нужни на Столичната община за развитие на веломрежата

Музикалният Facebook

Случвало ли ви се е да срещнете някого и да се окаже, че слушате еднаква музика? Усещането е чудесно. Имаш чувството, че си намерил сродна душа. И действително - ако музикалният вкус на двама души се припокрива 90%, е много вероятно те да се разбират и в реалния живот. Музиката е универсален език.

Представете си тогава какво е усещането да разбереш, че по света има десетки хора, чийто Топ 10 е напълно идентичен с твоя. Още по-интересно е, когато разбереш, че тези хора са от твоя град и дори са ти колеги.

Кажу ми какво слушаш, за да ти кажа кой си

Добре поддържаният профил в last.fm е като визитна картичка на музикалния ви вкус. Най-после въпросът "Каква музика слушаш?" си има лесен отговор: "Виж ми профила в last.fm". За много хора сайтът е като добре информиран приятел, който ти дава диск и ти казва: "Ето, чуй това".

"Музикалната ми култура се е увеличила стократно, откакто имам профил там". Това споделя потребителят Dark_Poetry от София. "Най-ценното за мен са хората със сходен вкус, на които попадам", обяснява той. Защото винаги откриваш някоя по-непозната група в техния профил и можеш да си "откраднеш" нещо от тях, както и те от теб. "За един запален меломан е много ценно да можеш да следиш как се развива музикалният ти вкус", твърди Dark_Poetry. Според него е страшно да се потопиш напълно в света на своята музика - на която и да е музика. "Last.fm не е точно интернет портал, в който хората влизат да черпят информация и преминават към следващия сайт, а някакво островче, миниобщество от много малки семейства. Защото изкуството свързва хората", обяснява Dark_Poetry.

Съсеги

Един от най-интересните аспекти на сайта е функцията "Taste-O-Meter" (от английски - "taste" значи вкус). В момента, в който отворите профила на някой от потребителите със сходен на вашия вкус, виждате тънка жълта или червена линия, която показва до каква степен любимите ви групи се припокриват - high, very high, super. Колкото по-червено, толкова по-добре.

Вашето радио

Не сте ли си мечтали да можете да слушате радио, което пуска само любимите ви групи? Last.fm предлага няколко варианта на радио - според собствените ви любими изпълнители, според тези на вашите "съседни", според стил или таг. Това е един от най-добрите начини покрай любимата си музика да откриете групи, за които въобще не сте подозирали. Защото каквото се харесва на вашите съседни, със сигурност ще се хареса и на вас.

Ще ходиш ли на концерта

Това е един от често срещаните въпроси, които можете да намерите на стената си в last.fm. Потребителите на last.fm са запалени посетители на концерти, защото това е най-добрият начин да се запознаеш със "съседите" си. Често, като отвориш страницата на концерта в сайта, виждаш десетина приятели, които вече са се записвали и ще присъстват.

Първият ни офис беше спалнята ми

Това обяснява основателят на last.fm Феликс Милър и наистина го мисли, когато казва: "Създадохме last.fm за себе си; хубаво е, че се харесва и на други хора". Много пъти лондонската фирма е била пред фалит. В момента CBS Interactive оценява last.fm на 280 млн. USD. Според Милър успехът на сайта се дължи на това, че всичко се управлява от потребителите - както информацията за изпълнителите, така и обновяването на музикалната база чрез т. нар. скробълване (scrobble). При тази функция софтуерът last.fm автоматично проверява всичко, което потребителят слуша на харддиска си, и изтегля имената на песните, които после добавя към базата на сайта. По този начин всеки регистриран допринася за обогатяването на музикалната палитра в last.fm.

Теогора Мусева

Какво е last.fm

last.fm е музикален сайт на базата на социалните мрежи. Целта му е да препоръчва на потребителите си музика, основаваща се на личните им предпочитания, да свързва хора със сходен музикален вкус, да предлага персонално радио, съобразено с любимите ви групи, и да информира потребителите за концерти в техния град. За целта трябва да си инсталирате софтуер, който регистрира (scrobble-ва) всичко, което слушате в музикалния си плейер. По този начин след близо седмица вече имате списък с най-слушани изпълнители, най-слушани песни и албуми. Информацията за изпълнителите се актуализира от самите потребители на принципа на "Уикипедия". Всяка песен и всеки изпълнител си имат страница, на която може да се оставят коментари. Можете да пишете ревюта на албуми и да се записвате за концерти.

Топ 10 за България

1. Rammstein
2. Metallica
3. Nightwish
4. Godsmack
5. Scorpions
6. Whitesnake
7. Rainbow
8. Helloween
9. Ъпсург
10. P.I.F.

40

млн. потребители има сайтът

Глобален Топ 10 на last.fm

1. The Beatles
2. Radiohead
3. Muse
4. Coldplay
5. Rihanna
6. Linkin Park
7. Kings of Leon
8. Red Hot Chili Peppers
9. Eminem
10. Lady Gaga

280

млн. USD е оценката на сайта